

V Bruseli 24. 7. 2013
COM(2013) 550 final

2013/0265 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o výmenných poplatkoch za platobné transakcie viazané na kartu

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2013) 288 final}

{SWD(2013) 289 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

Dôvody a ciele návrhu

Cieľom tohto návrhu je napomôcť rozvoj trhu s platbami v rámci celej EÚ, ktorý umožní spotrebiteľom, maloobchodníkom a iným podnikom, aby plne využívali výhody vnútorného trhu EÚ vrátane elektronického obchodu v súlade so stratégiou Európa 2020 a Digitálnou agendou.

V snahe dosiahnuť uvedený cieľ a podporiť v celej EÚ služby, účinnosť a inovácie v oblasti kartových platobných nástrojov a platobných transakcií viazaných na kartu v offline, online a mobilnom prostredí by sa mala zaistiť právna zrozumiteľnosť a rovnaké podmienky pre všetkých. Okrem toho by sa mali zakázať obchodné pravidlá a iné podmienky, ktoré bránia spotrebiteľom a maloobchodníkom v tom, aby mali k dispozícii presné informácie o poplatkoch uhrádzaných za platobné transakcie, a prekážajú tak vytvoreniu plne účinného vnútorného trhu.

Všeobecný kontext

Regulačný a legislatívny rámec pre maloobchodné platby v EÚ sa vyvíjal počas uplynulých 12 rokov, pričom zavedenie eura fungovalo ako urýchľujúci faktor. Nariadenie č. 2560/2001 o rovnosti poplatkov za vnútroštátne a cezhraničné platby v eurách vyústilo do ďalších iniciatív zameraných na dokončenie vnútorného trhu s platbami.

Regulačný a legislatívny rámec je doplnený niekoľkými prešetrovaniami a rozhodnutiami, ktoré v uplynulých rokoch vykonala a prijala Komisia v oblasti maloobchodných platieb podľa právnych predpisov EÚ o hospodárskej súťaži.

Bezpečné, efektívne, konkurencieschopné a inovatívne elektronické platby sú nevyhnutné pre vnútorný trh so všetkými výrobkami a službami a to o to viac, že svet smeruje od kamenného obchodovania k elektronickému obchodu. V tejto súvislosti bránilo dosiahnutiu účinne fungujúceho vnútorného trhu v oblasti platobných kariet rozšírené uplatňovanie určitých obmedzujúcich obchodných pravidiel a praktík. Tieto pravidlá a praktiky vedú aj k nedostatočným informáciám o nákladoch a stanovovaní cien transakcií pre spotrebiteľov a maloobchodníkov, čoho výsledkom sú neoptimálne výsledky trhu vrátane neefektívnych cien.

Jednou z kľúčových praktík brániacich dosiahnutiu integrovaného trhu je rozšírené používanie takzvaných multilaterálnych výmenných poplatkov (MVP) v rámci režimov so „štyrmi účastníkmi“, ktoré sú najbežnejším druhom kartových režimov. Ide o kolektívne dohodnuté medzibankové poplatky zvyčajne medzi prijímajúcimi poskytovateľmi platobných služieb a vydávajúcimi poskytovateľmi platobných služieb patriacimi do určitého režimu. Tieto výmenné poplatky uhrádzané prijímajúcimi poskytovateľmi platobných služieb sú súčasťou poplatkov, ktoré prijímajúci poskytovatelia platobných služieb účtujú obchodníkom (obchodnícke poplatky, ktoré obchodníci zase presúvajú na spotrebiteľov. Vysoké výmenné poplatky uhrádzané obchodníkmi sa tak premietajú do vyšších konečných cien za tovar a služby, ktoré platia všetci spotrebiteľia. Zdá sa, že hospodárska súťaž medzi kartovými režimami je v praxi väčšinou zameraná na presvedčenie čo najväčšieho počtu vydávajúcich poskytovateľov platobných služieb, aby vydávali ich karty, čo zvyčajne vedie k *vyšším*, nie *nižším* poplatkom, čo je v rozpore s cenovou disciplínou, ktorú zvyčajne zaisťuje hospodárska súťaž v trhovom hospodárstve.

V súčasnosti nie sú zavedené žiadne právne predpisy, ktoré by regulovali výmenné poplatky v EÚ, s výnimkou nepriamej regulácie v Dánsku, ktorá sa týka poplatkov za obchodnícke služby pri transakciách medzi dvoma účastníkmi. Mnohé vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže však začali konania na presadzovanie právnych predpisov o hospodárskej súťaži vrátane Spojeného kráľovstva, Nemecka a Talianska. Okrem toho niekoľko členských štátov vrátane Poľska, Maďarska, Spojeného kráľovstva a Talianska práve prijíma právne predpisy v tejto oblasti.

Vplyv na spotrebiteľov

Zvýšenie cien spôsobené výmennými poplatkami má škodlivý vplyv na spotrebiteľov, ktorí si zvyčajne nie sú vedomí poplatkov, ktoré platia obchodníci za platobný nástroj, ktorí spotrebiteľia využívajú. Rôzne motivačné praktiky, ktoré uplatňujú vydávajúci poskytovatelia platobných služieb (ako sú cestovné poukážky, bonusy, rabaty, reverzné transakcie, poistenia zdarma atď.), zároveň usmerňujú spotrebiteľov, aby využívali platobné nástroje, ktoré vydávajúcim poskytovateľom platobných služieb prinášajú vysoké príjmy z poplatkov. Pravidlá, ktoré uplatňujú režimy platobných kariet, a postupy, ktoré uplatňujú poskytovatelia platobných služieb, často udržiavajú obchodníkov a spotrebiteľov v nevedomosti o rozdieloch v poplatkoch a znižujú transparentnosť trhu, napríklad „spájaním“ poplatkov alebo tým, že zakazujú obchodníkom, aby si vybrali lacnejšiu značku karty na kartách spájajúcich viaceré značky („co-branded cards“) alebo aby usmerňovali spotrebiteľov k využívaniu týchto lacnejších kariet. Aj keď obchodníci vedia o rozdielnych nákladoch, pravidlá, ktorými sa režim riadi, im často bránia v tom, aby konali v záujme zníženia poplatkov. Osobitne dôležité sú takzvané pravidlá rešpektovania všetkých kariet („Honour All Card Rules“ – HACR), na základe ktorých sa od obchodníkov vyžaduje, aby prijímali všetky produkty vydané pod rovnakou značkou, aj keď sa poplatky obchodníka za tieto karty môžu odlišovať 3 – 4-násobne v rámci rovnakej kategórie kariet (t. j. kreditné/debetné) alebo až 25-násobne medzi kategóriami kariet, ako sú prémiová kreditná karta a nízkonákladové debetné karty. Vzhľadom na kolektívne dohodnuté poplatky a opatrenia zamerané na zníženie transparentnosti banky nie sú nútené súťažiť, pokiaľ ide o tento prvok ich nákladov, čo vedie k vyšším maloobchodným cenám pre spotrebiteľov, a to aj pre tých, ktorí kartou neplatia alebo platia kartami s nízkymi poplatkami. Práve títo spotrebiteľia vlastne dotujú prostredníctvom vyšších maloobchodných cien drahšie platobné prostriedky, ktoré často využívajú bohatší spotrebiteľia. Výmenné poplatky nielenže obmedzujú výber spomedzi poskytovateľov platobných služieb, brzdia inováciu a zvyšujú ceny za platobné služby, ale spochybňujú aj politiku Komisie v oblasti propagácie a zjednodušovania používania elektronických platieb v prospech spotrebiteľov¹. Nedostatočný výber, pokiaľ ide o poskytovateľov platobných služieb, a to aj na celoeurópskej úrovni, v skutočnosti bráni spotrebiteľom v tom, aby využívali všetky výhody vnútorného trhu, najmä pokiaľ ide o elektronický obchod.

Vplyv na vnútorný trh

V súčasnosti sa uplatňuje široká škála výmenných poplatkov v rámci vnútroštátnych a medzinárodných režimov platobných kariet, čo spôsobuje fragmentáciu trhu a bráni maloobchodníkom a spotrebiteľom vo využívaní výhod vnútorného trhu s tovarom a službami. Aj keby sa uvažovalo len o medzinárodných režimoch platobných kariet, výmenné poplatky sa líšia až 10-násobne, čo spôsobuje podstatné rozdiely v nákladoch medzi maloobchodníkmi v príslušných krajinách. V dôsledku veľkých rozdielov v poplatkoch medzi

¹ Pozri napríklad nedávny návrh o prístupe k platobným účtom so základnými funkciami (COM(2013) 266 final z 8. mája 2013).

členskými štátmi majú maloobchodníci takisto problém zostaviť cenovú stratégiu pre celú EÚ pre svoje výrobky a služby, a to online aj offline, čo je na úkor spotrebiteľov. Maloobchodníci nedokážu prekonať rozdiely v poplatkoch tak, že by využili služby prijímania kariet ponúkané bankami v iných členských štátoch; podľa osobitných pravidiel uplatňovaných platobnými režimami sa nariaďuje uplatňovanie výmenného poplatku v „mieste predaja“ (krajina maloobchodníka) na každú platobnú transakciu. Týmto sa prijímajúcim bankám bráni v tom, aby úspešne ponúkali svoje služby cezhranične, a maloobchodníkom zase v tom, aby znižovali náklady na platby v prospech spotrebiteľov.

Vplyv na vstup na trh

Výmenné poplatky takisto obmedzujú vstup na trh, pretože príjmy, ktoré z nich majú vydávajúci poskytovatelia platobných služieb, slúžia ako minimálna hraničná hodnota na presvedčenie týchto vydávajúcich poskytovateľov platobných služieb, aby vydávali platobné karty alebo iné platobné nástroje, ako sú online a mobilné platobné riešenia, ponúkané novými účastníkmi trhu. Vstup na trh zostáva zložitý aj pre celoeurópskych účastníkov, keďže domáce výmenné poplatky sa v členských štátoch EÚ výrazne líšia a noví účastníci trhu by museli ponúkať výmenné poplatky aspoň porovnateľné s tými, ktoré prevládajú na jednotlivých trhoch, na ktoré chcú vstúpiť. Táto skutočnosť ovplyvňuje životaschopnosť ich obchodného modelu a okrem iného ovplyvňuje prípadné úspory z rozsahu a rozšírenia sortimentu. Tým sa zároveň vysvetľuje, prečo v niekoľkých členských štátoch vnútroštátne (zvyčajne lacnejšie) kartové režimy postupne zanikajú. Prekážky vstupu, ktoré boli takto vytvorené výmennými poplatkami pre online a mobilné platobné riešenia, majú za následok aj menej inovácií.

Ako sa už uviedlo, v EÚ nie sú v súčasnosti zavedené žiadne právne predpisy regulujúce výmenné poplatky s výnimkou nepriamej regulácie v Dánsku. Mnohé vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže však začali konania na presadzovanie právnych predpisov o hospodárskej súťaži. Okrem toho niekoľko členských štátov práve prijíma právne predpisy v tejto oblasti. Existuje riziko, že odlišné časové harmonogramy vnútroštátnych konaní a plánované právne predpisy povedú k ešte väčšej fragmentácii trhu.

V tomto nariadení sa preto navrhuje vytvorenie spoločných pravidiel pre výmenné poplatky v Európskej únii zavedením maximálnych úrovní poplatkov za transakcie s platobnými kartami, ktorých používanie je medzi spotrebiteľmi rozšírené, a preto je pre obchodníkov ťažké odmietat' ich alebo si účtovať prirážku. Takto sa vytvoria rovnaké podmienky pre všetkých a ukončí sa fragmentácia trhu, ktorá v súčasnosti existuje v dôsledku rozdielnych poplatkov. Takisto sa umožní úspešný vstup nových celoeurópskych účastníkov na trh, ako aj rozvoj inovácií na základe infraštruktúry, ktorá vychádza z „rovnakých podmienok“ pre všetkých. Spotrebiteľia a maloobchodníci si tak budú môcť vybrať z väčšieho počtu poskytovateľov platobných služieb (nových aj existujúcich), a to aj na celoeurópskej úrovni. V nariadení sa okrem toho navrhnu opatrenia zamerané na transparentnosť, aby mohli maloobchodníci a spotrebiteľia prijímať informovanejšie rozhodnutia týkajúce sa platobných nástrojov.

Existujúce právne predpisy v oblasti návrhu

Táto iniciatíva doplní existujúci právny rámec pre platobné služby v rámci EÚ, najmä so zreteľom na dokončenie vnútorného trhu s platbami a migráciu na celoeurópske platobné nástroje.

Cieľom smernice Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES z 13. novembra 2007 o platobných službách na vnútornom trhu (takzvanej „smernice o platobných službách“ alebo „SPS“)² je zaviesť štandardizované podmienky a práva v súvislosti s platobnými službami poskytovanými na trhu v prospech spotrebiteľov a spoločností v rámci Únie. Táto smernica, ktorá sa reviduje v čase vypracúvania tohto návrhu, tvorí všeobecný rámec pre platby v EÚ. Je doplnená niekoľkými nariadeniami, ako je nariadenie (ES) č. 924/2009 o cezhraničných platbách alebo nariadenie (ES) č. 260/2012, ktorým sa určujú termíny prechodu všetkých úhrad a inkás v eurách v EÚ z vnútroštátnych režimov na celoeurópske režimy. Nariadením (ES) č. 260/2012 sa takisto objasňuje, že sa nemôžu účtovať multilaterálne výmenné poplatky za každú inkasnú transakciu.

Okrem legislatívneho rámca Európska komisia a vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže viedli počas uplynulých 20 rokov niekoľko antitrustových konaní, ktorými sa riešili protisúťažné praktiky na trhu s kartovými platbami. V rozsudku Všeobecného súdu z mája 2012³ sa potvrdilo zistenie, ku ktorému dospela Komisia vo svojom rozhodnutí vo veci MasterCard z decembra 2007⁴, že MVP obmedzujú hospodársku súťaž, pretože zvyšujú náklady prijímania kariet obchodníkmi bez toho, aby z toho mali výhody spotrebiteľia. Súd zamietol argument, že MVP boli nevyhnutné pre fungovanie systému platobných kariet. V snahe rozptýliť obavy súvisiace s hospodárskou súťažou Komisia prijala záväzky spoločností Visa a MasterCard, že budú účtovať nižšie MVP za cezhraničné (a niektoré domáce) transakcie: záväzky MasterCard z roku 2009 (stropy pre cezhraničné spotrebiteľské MVP stanovené na úrovni 0,2 % pre debetné karty a 0,3 % pre kreditné karty a zmeny v pravidlách, ktoré MasterCard ukladá maloobchodníkom prostredníctvom prijímajúcich poskytovateľov platobných služieb) a záväzky Visa Europe z roku 2010 (v súlade so záväzkami MasterCard, so stropmi obmedzenými na debet, ale zahŕňajúce aj domáce MVP, keď sú určované samotnou Visa Europe a nie národnými bankami). V roku 2013 Visa Europe ponúkla záväzky aj v súvislosti s cezhraničnými transakciami s kreditnými kartami týkajúce sa určitých krajín, v ktorých tieto poplatky stanovuje Visa Europe, a v súvislosti s pravidlami cezhraničného prijímania. Konania vo veci porušenia právnych predpisov na ochranu hospodárskej súťaže prebiehajú v niekoľkých ďalších členských štátoch, a to vrátane Poľska, Maďarska, Talianska, Lotyšska, Spojeného kráľovstva a Francúzska. Francúzsky orgán na ochranu hospodárskej súťaže napríklad 7. júla 2011 nariadil, aby sa záväzky, ktoré prijal domáci kartový režim – *Groupement des Cartes Bancaires*, že zníži svoje výmenné poplatky na úrovne zodpovedajúce tým, s ktorými súhlasili MasterCard a Visa pre svoje cezhraničné transakcie, stali záväznými.

Zatiaľ čo v EÚ nie sú zavedené žiadne právne predpisy o výmenných poplatkoch s výnimkou nepriamej regulácie v Dánsku⁵, v niekoľkých členských štátoch sa práve prijímajú právne predpisy v tejto oblasti vrátane Poľska, Maďarska, Spojeného kráľovstva Talianska. V Poľsku parlament zvažuje návrh právnych predpisov regulujúcich výmenné poplatky, pričom stropy MVP majú postupne klesnúť na 0,5 % do začiatku roka 2016, má sa zrušiť pravidlo

² <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:319:0001:01:EN:HTML>

³ Všeobecný súd 24. mája 2012, vec T 111/08, MasterCard a ostatní/Komisia, nyr.

⁴ Vec COMP/34.579, *MasterCard*, rozhodnutie Komisie z 19. decembra 2007.

http://ec.europa.eu/competition/antitrust/cases/dec_docs/34579/34579_1889_2.pdf

⁵ Článok 80 dánskeho zákona o platobných službách a elektronických peniazoch, konsolidačný zákon č. 365 z 26. apríla 2011, http://www.finanstilsynet.dk/en/Regler-og-praksis/Translated-regulations/~media/Regler-og-praksis/2012/C_Act365_2011_new.ashx Upravujú sa ním MVP pre transakcie medzi dvomi účastníkmi a stanovuje sa v ňom, že obchodníci, ktorí sú rozdelení do 8 rôznych nákladových kategórií, majú uhrádzať ročný poplatok, pričom o ich výške rozhoduje ministerstvo hospodárstva.

rešpektovania všetkých kariet a umožniť používanie prirážok (len v prípade kreditných kariet). V Maďarsku sa rokuje o legislatívnom návrhu, ktorým by sa určil strop domácich kreditných a debetných výmenných poplatkov na ich príslušnej cezhraničnej úrovni, pričom za výpočet týchto poplatkov by bola zodpovedná Maďarská centrálna banka. V Taliansku bol uverejnený návrh vyhlášky ministerstva hospodárstva a financií, ktorý má byť predmetom konzultácie v decembri 2011 a ktorý je zameraný na obmedzenie spájania poplatkov, porovnateľnosť výmenných poplatkov a obchodníckych poplatkov, keďže v obchodníckych poplatkoch by sa mal zohľadňovať objem transakcií a mali by sa znížiť v prípade platieb s nízkou hodnotou. Vláda v Spojenom kráľovstve navrhuje, aby platobné systémy podliehali hospodárskej regulácii, tak že sa vytvorí nový regulačný orgán zameraný na hospodársku súťaž s verejnoprávnym charakterom pre systémy maloobchodných platieb⁶.

Súlad s inými politikami a cieľmi Únie

Ciele návrhu sú v súlade s politikami a cieľmi, ktoré presadzuje Únia. Po prvé, zlepši sa nimi fungovanie vnútorného trhu s platobnými službami a všeobecnejšie trhu so všetkým tovarom a službami v prospech európskych spotrebiteľov a spoločností. Po druhé, všeobecne podporujú iné politiky Únie, najmä politiku hospodárskej súťaže (stanovením rovnakých povinností, práv a príležitostí pre všetkých účastníkov trhu a uľahčením cezhraničného poskytovania platobných služieb, teda zvyšovaním úrovne hospodárskej súťaže). V posúdení vplyvu, ktoré je sprievodným dokumentom k tomuto návrhu, sa dospelo k záveru, že navrhované opatrenia by podporili trhovú integráciu spotrebiteľov a obchodníkov, uľahčili celoeurópsky vstup na trh a vyústili do väčšej právnej istoty, pokiaľ ide o obchodné modely pre existujúce kartové režimy a nových účastníkov trhu. Riešilo by sa nimi aj nebezpečenstvo prenikania modelov založených na protikonkurenčných praktikách do oblasti nových, inovatívnych platobných služieb.

Hoci sa v rozsudku Všeobecného súdu potvrdilo posúdenie Komisie, že MVP, ktoré sa uplatňovali v systéme MasterCard, obmedzovali hospodársku súťaž a neviedli k efektívnosti, ktorá by prevažovala nad ich škodlivým vplyvom na obchodníkov a spotrebiteľov, zdá sa, že medzinárodné a vnútroštátne kartové režimy fungujúce v EÚ v súčasnosti nie sú ochotné proaktívne upraviť svoje postupy tak, aby boli v súlade s európskymi a vnútroštátnymi pravidlami hospodárskej súťaže. Napriek tomu, že vnútroštátne orgány na ochranu hospodárskej súťaže v úzkej spolupráci s Komisiou riešia túto situáciu, uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže podľa rôznych časových harmonogramov a postupov nemusí viesť k dostatočne komplexným a včasným výsledkom na dosiahnutie trhovej integrácie a inovácie, ktoré sú potrebné na zabezpečenie konkurencieschopnosti európskeho trhu s platbami na celosvetovej úrovni. S prihliadnutím na pravidlá EÚ o hospodárskej súťaži a skúsenosti Komisie vo veciach týkajúcich sa hospodárskej súťaže v oblasti platieb je cieľom tohto návrhu zaistiť právnu zrozumiteľnosť, aby sa zabezpečila účinná integrácia a hospodárska súťaž, čím sa zlepši hospodársky blahobyt všetkých zainteresovaných strán a osobitne spotrebiteľov. Zjednodušením ekonomických transakcií v rámci Európy sa tak prispeje aj k dosiahnutiu všeobecnejších cieľov stratégie EÚ 2020.

2. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENIA VPLYVU

Konzultácie so zainteresovanými stranami

Metódy konzultácií, hlavné cieľové sektory a všeobecný profil respondentov

⁶ <https://www.gov.uk/government/consultations/opening-up-uk-payments>

Európska komisia uverejnila 11. januára 2012 zelenú knihu „*Smerom k integrovanému európskemu trhu s kartovými, internetovými a mobilnými platbami*“⁷, po ktorej nasledovali verejné konzultácie. Komisii bolo doručených viac ako 300 odpovedí na jej verejné konzultácie. Rozsiahla spätná väzba od zainteresovaných strán⁸ poskytla relevantné informácie o určitom nedávnom novom vývoji a o možných požiadavkách na zmeny, ktoré by sa mohli zaviesť do existujúceho rámca uplatňovaného na platby.

Verejné vypočutie sa uskutočnilo 4. mája 2012 a zúčastnilo sa na ňom približne 350 zainteresovaných strán.

Európsky parlament prijal 20. novembra 2012 uznesenie „*Smerom k integrovanému európskemu trhu s kartovými, internetovými a mobilnými platbami*“⁹, ktorý je správou o zelenej knihe.

Zhrnutie odpovedí a toho, ako sa zohľadnili

Proces konzultácií umožnil zistiť niektoré hlavné posolstvá súvisiace s rozsahom pôsobnosti tohto nariadenia. Zainteresované strany zo všetkých kategórií sa jednotne zhodli na tom, že je potrebné zvýšiť právnu zrozumiteľnosť v oblasti multilaterálnych výmenných poplatkov (MVP). Poskytovatelia platobných služieb vnímali túto skutočnosť ako zvlášť dôležitú vzhľadom na prebiehajúce konania vo veci porušenia predpisov na ochranu hospodárskej súťaže, ktoré sa začali na európskej a vnútroštátnej úrovni. Po druhé, najmä obchodníci, ale aj zainteresované strany z ostatných kategórií, upozornili na prekážky v cezhraničnom prijímaní, ktoré by sa mali odstrániť, aby mohol vzniknúť skutočný jednotný trh s platobnými službami. Zainteresované strany prejavili veľký záujem aj o diskusiu o obchodných pravidlách, hoci názory sa väčšinou líšili v závislosti od kategórií zainteresovaných strán.

Poskytovatelia platobných služieb a kartové režimy sa domnievali, že skutočnosť, že sa MVP výrazne odlišujú medzi jednotlivými krajinami a v prípade cezhraničných platieb v rovnakom kartovom režime, nie je problematická a podľa nich nebráni integrácii trhu. Na druhej strane obchodníci, spotrebiteľské organizácie a niektorí nebankoví poskytovatelia platobných služieb sa domnievali, že tieto rozdiely nie sú odôvodnené a že na vnútroštátne a cezhraničné transakcie by sa vo všetkých členských štátoch mali uplatňovať rovnaké MVP. Verejné orgány sa domnievali, že by sa MVP mali zosúladiť s cieľom dosiahnuť integrovaný trh. Poskytovatelia platobných služieb zrejme nesúhlasia s regulačnou iniciatívou v oblasti výmenných poplatkov, a tvrdili, že by viedli k vyšším poplatkom pre držiteľov kariet a že maloobchodníci by na spotrebiteľov výhody nepreniesli. Na druhej strane maloobchodníci zastávali názor, že výsledkom MVP je inverzná hospodárska súťaž, ktorou sa uprednostňujú najdrahšie platobné prostriedky a zvyšujú prekážky vstupu na trh, pričom sa vytvára riziko prenosu tohto trendu z kariet na mobilné a internetové platby. Väčšina spotrebiteľských organizácií podporovala analýzu obchodníkov o negatívnom vplyve MVP na hospodársku súťaž a na záujmy spotrebiteľov, vyjadrila však obavy, že zníženie MVP by mohlo viesť k vyšším kartovým poplatkom a iným spotrebiteľským poplatkom. Orgány na ochranu hospodárskej súťaže boli za to, že je potrebné prijať opatrenia na zníženie MVP, najmä pre vyspelé kartové režimy so štyrmi účastníkmi. Ostatné verejné orgány sa v názoroch rozchádzali.

Pokiaľ ide o cezhraničné prijímanie, väčšina režimov a poskytovateľov platobných služieb vnímala potrebu harmonizácie miestnych noriem a pravidiel, pričom obchodníci

⁷ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52011DC0941:SK:NOT>

⁸ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/cim/gp_feedback_statement_en.pdf

⁹ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2012-0426+0+DOC+XML+V0//SK>

a spotrebiteľia sa zhodli na tom, že cezhraničnému prijímaniu bránia mnohé miestne prekážky. Na rozdiel od poskytovateľov platobných služieb a kartových režimov obchodníci uprednostňovali regulačné riešenia pred samoregulovanou normalizáciou. Kartové režimy a poskytovatelia platobných služieb uprednostňovali uplatňovanie MVP tej krajiny, v ktorej sa uskutočnil predaj, pričom väčšina obchodníkov a nebankových poskytovateľov platobných služieb uprednostňovala uplatňovanie spoločných MVP v rámci vnútorného trhu. Potrebu povinného predchádzajúceho oprávnenia na cezhraničné prijímanie uprednostňovali len poskytovatelia platobných služieb a existujúce kartové režimy.

V prípade obchodných pravidiel sa nedosiahol žiadny konsenzus, pokiaľ ide o výhody a potrebu regulovať usmerňovanie spotrebiteľov a pravidlo rešpektovania všetkých kariet (HACR), podľa ktorého sa vyžaduje, aby obchodníci prijímali všetky karty jednej značky, ak prijímajú jednu kategóriu kariet tejto značky. Väčšina kartových režimov a poskytovateľov platobných služieb uprednostňovala *status quo*, kým obchodníci, spotrebiteľia, orgány na ochranu hospodárskej súťaže a väčšina verejných orgánov uprednostňovala, aby sa obchodníkom umožnilo usmerňovanie spotrebiteľov k používaniu lacnejších platobných prostriedkov pomocou regulácie – hoci spotrebiteľia boli proti príplatkom. Zrušenie HACR odmietli poskytovatelia platobných služieb a kartové režimy, ale podporili ho – prostredníctvom regulácie – iné zainteresované strany, keďže umožňuje obchodníkom, aby prijímal len lacnejšie platobné prostriedky, a má priaznivý vplyv na hospodársku súťaž, pričom spotrebiteľia boli v tejto otázke opatrnejší. Zákaz spájania obchodníckych poplatkov účtovaných maloobchodníkom podporila väčšina zainteresovaných strán, pričom poskytovatelia platobných služieb a kartové režimy zastávali názor, že zrušenie spájania sa už zrealizovalo po prijatí záväzkov spoločnosťami MasterCard a Visa.

Podrobný prehľad názorov zainteresovaných strán a členských štátov, pokiaľ ide o výmenné poplatky, možno nájsť v správe o spätnej väzbe na verejné konzultácie o zelenej knihe¹⁰.

Európsky parlament vo svojej správe o zelenej knihe, ktorú pripravil z vlastnej iniciatívy, uznal ciele a integračné ťažkosti identifikované v zelenej knihe a vyzval na legislatívne opatrenie v niekoľkých oblastiach týkajúcich sa kartových platieb, pričom navrhol opatrnejší prístup v oblasti internetových a mobilných platieb z dôvodu nižšej zrelosti uvedených trhov. Parlament okrem toho zaujal pevné stanovisko v prospech zabezpečenia zrozumiteľnosti výmenných poplatkov pre účastníkov trhu a vyjadril sa za postupný prístup vedúci k zákazu výmenných poplatkov prostredníctvom nariadenia.

Posúdenie vplyvu

Komisia vykonala posúdenie vplyvu uvedené v pracovnom programe. Toto posúdenie vplyvu bolo vypracované po konzultácii s ECB. Posúdenie vplyvu sa zároveň týkalo možností revízie smernice o platobných službách a regulovania multilaterálnych výmenných poplatkov.

V posúdení vplyvu sa rozoberá otázka neúčinnnej hospodárskej súťaže na trhu platieb s kartami a trhu platieb viazaných na kartu, ktorá vedie k neoptimálnym trhovým výsledkom a pomerne vysokým poplatkom, ktoré sú presúvané na obchodníkov a následne na spotrebiteľov. V tejto súvislosti sa poukázalo aj na obmedzenú integráciu trhu, znížené možnosti vstupu na trh pre nových celoeurópskych účastníkov, zánik vnútroštátnych (a všeobecne lacnejších) kartových režimov a obmedzené inovácie. Výmenné poplatky sa považujú za dôležitý faktor, ktorý vysvetľuje tento vývoj. Veľmi rozdielne úrovne výmenných poplatkov medzi členskými štátmi takisto predstavujú prekážku brániacu integrácii trhu. Tieto účinky sú umocnené niekoľkými obchodnými pravidlami, ktoré

¹⁰ http://ec.europa.eu/internal_market/payments/docs/cim/gp_feedback_statement_en.pdf

ovplyvňujú transparentnosť, schopnosť maloobchodníkov vybrať si prijímateľa v inom členskom štáte („cezhraničné prijímanie“) a schopnosť maloobchodníkov usmerňovať svojich zákazníkov, aby používali efektívnejšie platobné prostriedky, alebo odmietnuť drahé karty (HACR).

V posúdení vplyvu sa uvažuje o šiestich scenároch výmenných poplatkov: i) žiadne opatrenie zo strany Komisie, ii) regulovanie cezhraničného prijímania, ako aj úrovne výmenných poplatkov za cezhraničné transakcie, iii) poverenie členských štátov, aby určili domáce výmenné poplatky na základe spoločnej metodiky, iv) regulovanie spoločnej maximálnej úrovne výmenných poplatkov na úrovni EÚ a) či maximálny strop výmenných poplatkov – na rôznej úrovni pre debetné a pre kreditné karty – zahŕňa debetné aj kreditné karty alebo len debetné karty a b) či výmenné poplatky za transakcie s debetnou kartou majú byť úplne zakázané alebo len znížené na nízku úroveň, v) či vyňať (zvyčajne drahšie) komerčné karty a karty vydávané režimami s tromi účastníkmi z regulácie výmenných poplatkov a vi) regulovanie poplatkov za obchodnícke služby, t. j. regulovanie poplatkov, ktoré maloobchodník uhrádza svojej prijímateľskej banke.

V scenároch ii) a iv) pre transakcie s debetnými a kreditnými kartami boli preskúmané stropy na úrovni 0,2 %, resp. 0,3 %. Tieto úrovne sú založené na takzvanom „teste ľahostajnosti obchodníkov“ (Merchant Indifference Test) vypracovanom v ekonomickej literatúre, v ktorom sa určuje úroveň poplatku, ktorú by bol obchodník ochotný uhradiť, ak by sa mali porovnať náklady na použitie platobnej karty zákazníkom s nákladmi na platby bez kariet (v hotovosti) (so zohľadnením poplatku za služby hradeného prijímajúcim bankám, t. j. poplatku za obchodnícke služby). Tieto úrovne tak stimulujú používanie efektívnych platobných nástrojov propagovaním kariet, ktoré poskytujú vyššie transakčné výhody, pričom sa zároveň zabraňuje neprimeraným obchodníckym poplatkom, ktoré by spôsobili skryté náklady ostatným spotrebiteľom. Nadmerné obchodnícke poplatky môžu inak vzniknúť z dôvodu kolektívnych dohôd o výmenných poplatkoch, keďže obchodníci sa zdráhajú odmietnuť nákladné platobné nástroje z obavy o stratu podnikateľských príležitostí. V plánovaných úrovniach sa zohľadňujú aj úrovne navrhnuté režimami (Visa Europe, MasterCard, *Groupement Cartes Bancaires*) v rámci konaní vo veci porušenia právnych predpisov na ochranu hospodárskej súťaže, ktoré orgány na ochranu hospodárskej súťaže uznali za dostatočné na to, aby sa nemuseli prijímať ďalšie opatrenia.

V posúdení sa dospelo k záveru, že ako najvýhodnejšia možnosť sa javí kombinácia:

- súboru opatrení na zlepšenie účinného fungovania trhu vrátane obmedzenia HACR a umožnenia obchodníkom, aby určovali výber značky karty v mieste predaja pre *všetky* kartové transakcie a transakcie *viazané na kartu* založené na modeloch režimu so štyrmi účastníkmi; a
- určenia stropu úrovne výmenných poplatkov za cezhraničné transakcie so spotrebiteľskými debetnými a kreditnými kartami (v prvej fáze) a určenia stropu úrovne výmenných poplatkov aj pre domáce transakcie so spotrebiteľskými kreditnými kartami a spotrebiteľskými debetnými kartami v druhej fáze.

Posúdenie vplyvu a jeho príloha takisto poskytujú podrobné vysvetlenie iných opatrení navrhnutých v nariadení na zabezpečenie transparentnosti trhu a účinného fungovania trhu vrátane zrušenia opatrení proti usmerňovaniu spotrebiteľov, umožnenia identifikácie karty, spoločného označenia platobného prostriedku (co-badging), povinnosti poskytovateľov platobných služieb poskytovať faktúry príjemcom platby a povinnosti uviesť jednotlivé poplatky.

Tieto všeobecné opatrenia v oblasti transparentnosti navrhnuté v nariadení by mali viesť k účinnejšiemu trhu pre *všetky* platobné karty a transakcie *viazané na kartu* založené na modeloch (kartového) režimu so štyrmi účastníkmi.

Keďže však určité kategórie kariet spotrebiteľia využívajú v takom veľkom rozsahu, že sa obchodníci všeobecne nachádzajú v situácii, že tieto karty nemôžu odmietat' alebo odrádzať spotrebiteľov od ich používania bez toho, aby sa neobávali o „stratu obchodnej príležitosti“, sú potrebné ďalšie opatrenia na zabezpečenie integrovaného trhu, účinného fungovania trhu a odstránenia protisúťažných obchodných praktík v týchto oblastiach. Uplatňuje sa to v súvislosti s debetnými a kreditnými kartami.

V prvej fáze je dôležité umožniť obchodníkom zvoliť si prijímateľa mimo vlastného členského štátu („cezhraničné prijímanie“) a regulovanie úrovne cezhraničných výmenných poplatkov by poskytlo právnu zrozumiteľnosť. Aj keď vplyv týchto opatrení môže byť obmedzený na veľkých obchodníkov, prispieval by k trhovej integrácii a podobne ako rovnocenné ustanovenie v nariadení o stanovení konečného termínu prechodu na SEPA by mal vplyv na zlepšenie disciplíny a konvergencie v oblasti úrovne výmenných poplatkov uplatňujúcich sa v čisto domácom kontexte.

Z dlhodobejšieho hľadiska by však aj menší maloobchodníci mali byť schopní využívať priame výhody vyplývajúce z opatrení vedúcich k efektívnejším výmenným poplatkom a rovnakým podmienkam pre poskytovateľov platobných služieb. Po prechodnom období by sa nariadenie o výmenných poplatkoch pre spotrebiteľské karty malo preto rozšíriť tak, aby zahŕňalo aj domáce výmenné poplatky. V súčasnosti sa v ôsmich členských štátoch EÚ uplatňujú veľmi nízke alebo žiadne výmenné poplatky na transakcie s *debetnou* kartou bez zreteľných negatívnych účinkov na vydávanie kariet a používanie kariet; naopak, ide skôr o členské štáty s najvyšším vydávaním a využívaním kariet. V súlade s trendmi počas uplynulých desiatich rokov treba očakávať, že vydávanie debetných kariet a ich používanie budú v nasledujúcich rokoch ďalej rásť, takže po prechodnom období stanovenom v nariadení sa debetné karty budú môcť považovať za „všadeprítomné“ v EÚ a už nebude dôvod na to, aby sa stimulovalo vydávanie a používanie kariet prostredníctvom poplatkov uhrádzaných maloobchodníkmi vydávajúcim poskytovateľom platobných služieb. Už teraz je veľmi zriedkavé otvoriť si platobný účet a nemať kartu, čo samo osebe prináša významné úspory nákladov pre poskytovateľov platobných služieb. Navyše sa v návrhu smernice¹¹, ktorá sa týka okrem iného aj prístupu k platobnému účtu so základnými funkciami, navrhuje, že členské štáty musia zabezpečiť, aby platobný účet so základnými funkciami obsahoval platobné transakcie (vrátane online platieb) prostredníctvom platobnej karty. Aby menší maloobchodníci mali priame výhody z opatrení vedúcich k efektívnejším výmenným poplatkom a rovnakým podmienkam pre poskytovateľov platobných služieb, bolo by potrebné regulovať aj domáce poplatky za spotrebiteľské karty. S cieľom predísť rozdielnemu zaobchádzaniu s malými a veľkými maloobchodníkmi, ktorí môžu najjednoduchšie využívať výhody plynúce z cezhraničného prijímania, sa navrhuje, aby sa strop navrhnutý pre *cezhraničné* transakcie v prvej fáze rozšíril aj na *domáce* transakcie s kreditnými kartami v druhej fáze. Komisia sa však domnieva, že zrelosť trhov v EHP, najmä pokiaľ ide o potreby vydávania a používania debetných kariet, treba hlbšie preskúmať a je nevyhnutné overiť, či sú v tomto smere nutné výmenné poplatky ako stimulačné opatrenie. Medzitým, ako sa už vysvetlilo, by sa uplatňovali stropy 0,2 % v prípade transakcií s debetnými kartami a 0,3 % v prípade transakcií s kreditnými kartami.

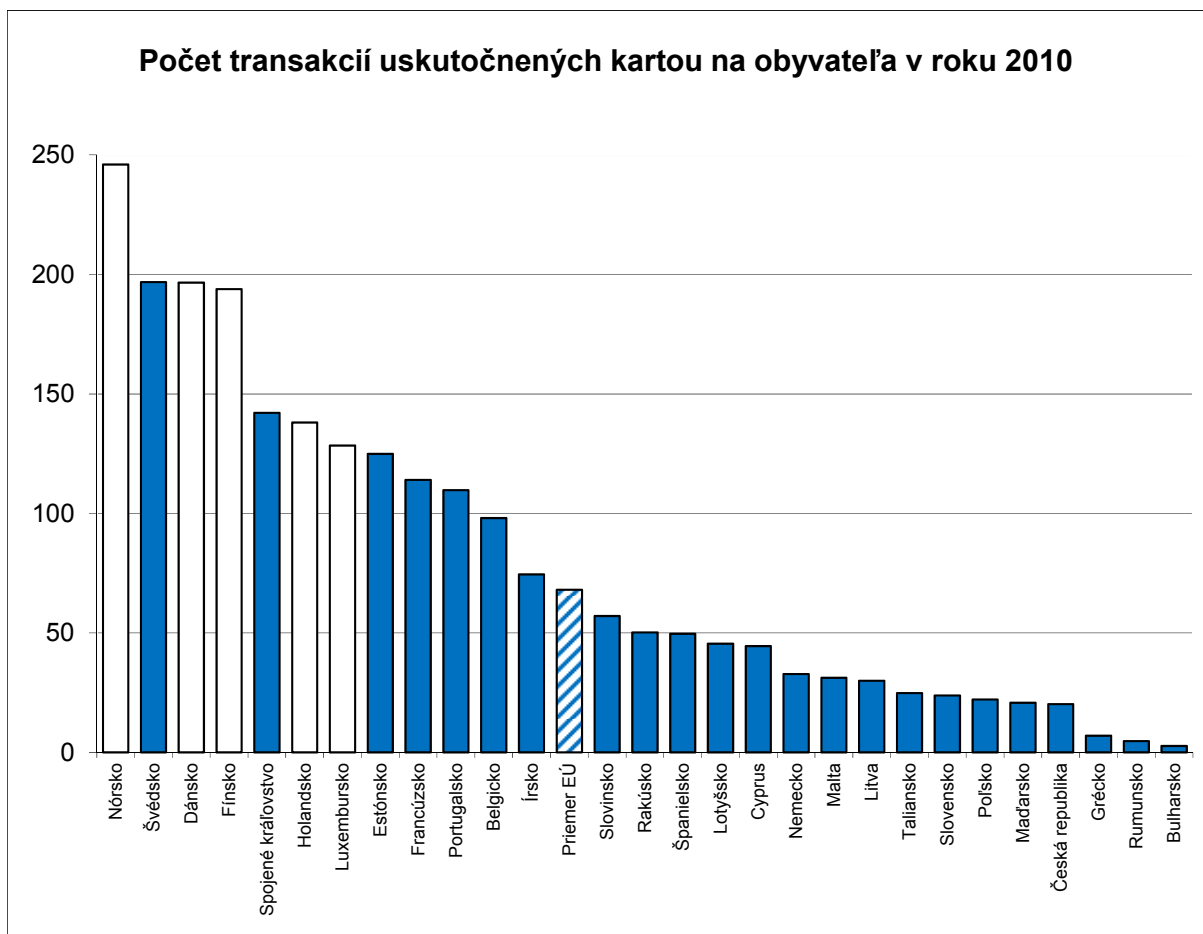
¹¹ COM(2013) 266 final.

Ak by sa určil strop výmenných poplatkov, maloobchodníci by mali celkový prospech z nižších poplatkov, ktoré by viedli k úsporám, z ktorých by časť prešla na spotrebiteľov. Spotrebiteľia už platia prostredníctvom výmenných poplatkov (prostredníctvom poplatkov za obchodnícke služby) zahrnutých do maloobchodných cien a to, že, že banky postúpia výhody plynúce z výmenných poplatkov majiteľom účtov je menej pravdepodobné ako to, že ich postúpia obchodníci na svojich klientov, keďže v bankovom sektore je nižšia úroveň hospodárskej súťaže a oblasť retailového bankovníctva sa v súčasnosti vyznačuje nedostatočnou mobilitou spotrebiteľov. Postúpenie výhod zo strany obchodníkov by preto malo byť v každom prípade väčšie ako zo strany bánk. V Austrálii sa po intervencii odhadlo zníženie o 0,67 AUD za nákup a zníženie o 77,19 AUD za účet ročne. Vplyv sa však môže líšiť v závislosti od konkrétneho maloobchodného sektora, od veľkosti obchodníka, spôsobu, akým využíva platobné nástroje, a „koša nákupov“. Vždy bude zložité spojiť kolísanie konkrétneho hospodárskeho faktora s faktorom konkrétnej ceny za výrobok alebo službu v danej maloobchodnej predajni.

Neznamená to však, že náklady, ktoré v súčasnosti znášajú maloobchodníci, by sa automaticky presunuli na spotrebiteľov zo strany ich bánk. Neoddeliteľnou vlastnosťou platobných systémov je ich komplexnosť: banka držiteľa karty je v interakcii s držiteľom karty, banka obchodníka je v interakcii s obchodníkom a obe v zásade čelia hospodárskej súťaži s inými bankami a rôznym trhovým okolnostiam vo svojom správaní voči príslušným spotrebiteľom. Očakávalo by sa teda, že určenie stropu výmenných poplatkov bude mať kladný vplyv na prijímanie kariet, čo môže mať na základe účinkov z rozsahu pozitívny vplyv aj na vydávanie kariet. Zdá sa, že zníženie vysokých výmenných poplatkov je vo väčšine krajín spojené s vysokou mierou prijímania kariet a zdá sa, že v krajinách s nízkymi výmennými poplatkami je miera používania kariet vyššia. Dánsko má jednu z najvyšších mier využívania kariet v EÚ na úrovni 216 transakcií *per capita* s debetným režimom s nulovým výmenným poplatkom. Platí to aj pre medzinárodné režimy: vo Švajčiarsku nemá Maestro žiadny výmenný poplatok a predstavuje hlavný systém debetných kariet. V Holandsku sa vo vysokej a rastúcej miere používajú a prijímajú karty, čím sa nahrádza hotovosť. Pre Dánsko aj Holandsko sú charakteristické nízke poplatky za bankové účty v porovnaní s krajinami s vyššími výmennými poplatkami (napr. vo Francúzsku, aj po presadzovaní hospodárskej súťaže, a v Španielsku). V Španielsku sa používanie kariet po intervencii zvýšilo, pričom priemerná hodnota transakcie za platby kartou sa znížila od roku 2005 do roku 2010 o 15 %. Súčasne sa podľa oficiálnych číselných údajov Španielskej národnej banky¹² zvýšil objem kartových transakcií aj ich hodnota.

¹²

Pozri posúdenie vplyvu, s. 208.

Ako je znázornené vyššie, domáce režimy bez výmenných poplatkov sú charakteristické aj najvyššou mierou používania kariet (údaje ECB), pričom Spojené kráľovstvo a Švédsko majú takisto pomerne nízke výmenné poplatky.

Celkový vplyv poklesu výmenných poplatkov na príjmy vydávajúcich a prijímajúcich poskytovateľov platobných služieb je zložitá odhadnúť, keďže zvýšenie objemu kartových transakcií (z dôvodu vyššej miery prijímania) a úspory poskytovateľov platobných služieb pri manipulácii s hotovosťou by mohli aspoň čiastočne nahradiť straty spôsobené stropom pre výmenné poplatky. Ďalšie úspory nákladov by mohli vzniknúť z menšieho počtu výberov hotovosti z bankomatov a nižších súm výmenných poplatkov, ktoré zvyčajne musia platiť bankám prijímajúcim bankomatové transakcie. Nie je teda zrejmé, že by sa príjmy vydávajúcej banky v dôsledku toho znížili. Pokiaľ ide o realizovateľnosť, zdá sa, že režim debetných kariet bez výmenných poplatkov je z obchodnej perspektívy perfektne realizovateľný bez toho, aby zvyšoval náklady spotrebiteľov na bežné účty. Napríklad Dánsko má nulové výmenné poplatky vo svojom domácom debetnom režime, pričom priemerný držiteľ účtu platí výrazne nižšie poplatky za bežný účet, ako je priemer EÚ. Podobne vo Švajčiarsku je hlavnou sieťou s debetnými kartami Maestro (súčasť MasterCard), ktorá nemá MVP.

V skutočnosti neexistuje priama súvislosť medzi znížením výmenných poplatkov a zvýšením kartových ročných poplatkov. Zdá sa, že kartové poplatky viac súvisia napríklad s úrovňou hospodárskej súťaže v retailovom bankovníctve. V USA sa banky snažili zvýšiť poplatky pre držiteľov platieb po regulácii výmenných poplatkov, ale museli sa vzdať, pretože spotrebiteľia sa búrili. Vo Švajčiarsku došlo k poklesu poplatkov pre držiteľov kariet súčasne s poklesom medzibankových poplatkov. V Austrálii poplatky pre držiteľov kariet pred zavedením stropov výmenných poplatkov rýchlo rástli a po reformách sa rast poplatkov pre držiteľov kariet

spomalil (v období rokov od 1997 do 2002: kreditné karty +218 % a v období rokov 2003 až 2008: +122 %). V Španielsku sa od intervencie priemerné ročné poplatky zvýšili každý rok o 6,18 EUR za debetné karty a o 11,45 EUR za kreditné karty. To však nebránilo rastu kartového portfólia bánk, pričom rast kreditných kariet bol výrazne vyšší ako rast debetných kariet, a to napriek hospodárskej kríze. Iné trendy môžu možno naznačovať, že hospodárska súťaž v španielskom bankovníctve je pomerne obmedzená: napríklad poplatky za vedenie bežných účtov sa v období od roku 2007 do roku 2012 zdvojnásobili, zvýšili sa poplatky za prečerpanie. Zdá sa, že zvýšenie poplatkov v retailovom bankovníctve je v Španielsku rozšírené bez toho, aby to súviselo s výmennými poplatkami.

Isté skutočnosti naznačujú, že v USA došlo k zníženiu cien rok po zavedení regulácie MVP. Okrem toho z informácií týkajúcich sa Austrálie vyplýva, že maloobchodníci majú zjavne úplný (100 %) prospech z nižších výmenných poplatkov – keďže prijímajúce trhy majú tendenciu byť súťaživejšie ako vydávajúce trhy, pričom možné zvýšenie poplatkov pre držiteľov kariet je obmedzené na 30 – 40 % sumy zníženia výmenných poplatkov. Okrem toho, po stanovení stropu pre výmenné poplatky a zavedení opatrení transparentnosti spotrebiteľa, ktorí používajú nízkonákladové platobné prostriedky, už nebudú „dotovať“ (často bohatších) spotrebiteľov, ktorí využívajú drahšie platobné prostriedky, keďže obchodníci nemôžu usmerňovať spotrebiteľov, osobitne v prípade kariet s „povinným používaním“.

Keďže hospodárska súťaž by znovu zohrala svoju úlohu, spotrebiteľa a maloobchodníci by mali prospech zo vstupu nových účastníkov na trh platieb. Aj keby sa poplatky pre držiteľov kariet zvýšili – čo nie je samozrejmé, keďže vplyv stanovenia stropov výmenných poplatkov na bankové príjmy bude pravdepodobne zmiešaný – spotrebiteľa aj tak pravdepodobne budú mať prospech z nižších výmenných poplatkov v podobe nižších maloobchodných cien, aj keď maloobchodníci na nich neprenesú 100 % úspor, a zo vstupu nových účastníkov na trh platieb. Musí sa prihliadnuť aj na to, že je veľmi pravdepodobné, že spotrebiteľa budú mať prospech zo služieb ponúkaných novými účastníkmi trhu. Takýmto konkrétnym príkladom je Holandsko s výmennými poplatkami nižšími ako 0,2 %, kde sa riešenie lacných platieb prostredníctvom internetu (Ideal) rozvinulo najmä vďaka nízkym výmenným poplatkom, ktoré tam prevládali a podnietili banku k inováciám. V dôsledku toho holandskí spotrebiteľa nemusia platiť vysoké poplatky za vedenie kreditnej karty, aby mohli nakupovať cez internet.

Na komerčné karty a karty vydané režimami s tromi účastníkmi, aj keď sú zvyčajne drahšie, by sa nevzťahovali – ako sa uvádza v možnosti v) – rôzne stropy navrhnuté pre spotrebiteľské karty, pretože majú obmedzené trhové podiely v EÚ a odlišné štruktúry poplatkov a neočakáva sa, že sa to v budúcnosti zmení. Opatrenia navrhnuté pre spotrebiteľské kartové transakcie by sa však mali vzťahovať na tieto režimy v rozsahu, v ktorom vydávajú tieto karty a využívajú licencovaných poskytovateľov platobných služieb spôsobom, ktorý spôsobuje, že ich režim v skutočnosti funguje podobne ako režim so štyrmi účastníkmi. Opatrenia na zlepšenie transparentnosti by sa navyše vzťahovali na tieto režimy za každých okolností.

Regulovanie poplatkov za obchodnícke služby v rámci možnosti vi) by znamenalo nielen reguláciu výmenných poplatkov, ale aj iných poplatkov ukladaných obchodníkom. To by znamenalo *de facto* kontrolovanie cien obchodníkov a reguláciu maloobchodných cien. Naopak, stanovenie stropu pre výmenné poplatky by znamenalo regulovanie veľkoobchodných cien tak, aby sa zosúladiť s analýzou v prípadoch porušenia právnych predpisov na ochranu hospodárskej súťaže na dosiahnutie interného trhu, keďže výmenné poplatky nie sú konečnými cenami pre maloobchodníkov a ešte menej pre spotrebiteľov.

Opatrenia týkajúce sa transparentnosti a usmerňovania by boli naďalej kľúčové, aby sa zabránilo výraznej propagácii kariet s neregulovanými výmennými poplatkami. Bolo by treba zahrnúť aj opatrenia proti obchádzaniu pravidiel.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Zhrnutie navrhovaného opatrenia

Návrh je rozdelený do dvoch hlavných častí.

V prvej časti sa zavádzajú pravidlá o výmenných poplatkoch. So zreteľom na tieto poplatky sa návrhom vytvára „regulovaná“ a „neregulovaná“ oblasť. Regulovaná oblasť sa skladá zo všetkých kartových transakcií, ktoré všeobecne využívajú spotrebiteľia, a preto je pre maloobchodníkov ťažké odmietnuť ich, t. j. spotrebiteľské transakcie s debetnými a kreditnými kartami a platobné transakcie viazané na kartu. Neregulovaná oblasť pozostáva zo všetkých transakcií s platobnými kartami a platobných transakcií viazaných na takéto karty, ktoré patria mimo regulovaného priestoru, vrátane takzvaných komerčných kariet alebo kariet vydaných režimami s tromi účastníkmi.

V „regulovanej oblasti“ sa počas prechodného obdobia trvajúceho dva roky po uverejnení nariadenia uložia maximálne úrovne výmenných poplatkov len pre *cezhraničné* transakcie (pri ktorých držiteľ karty použije svoju kartu v inom členskom štáte) alebo *cezhranične* prijímané transakcie (pri ktorých obchodník použije služby prijímajúceho poskytovateľa platobných služieb v inom členskom štáte).

Napriek tomu, že sa v posúdení vplyvu vyhodnotil zákaz výmenných poplatkov pre debetné karty ako súčasť najvýhodnejšej možnosti, Komisia sa domnieva, že zrelosť trhov v EHP, najmä pokiaľ ide o vydávanie a používanie debetných kariet, treba podrobnejšie preskúmať a ešte predtým, ako sa výmenné poplatky pre debetné karty úplne zrušia, sa treba uistiť, že na stimulovanie vydávania a používania týchto kariet nie je potrebné účtovanie výmenných poplatkov. Navrhuje sa preto, aby sa po prechodnej fáze, počas ktorej dôjde len k liberalizácii a regulovaniu cezhraničného prijímania, uplatňovali rovnaké maximálne poplatky, ktoré sa uplatňujú na cezhranične prijímané transakcie, aj na domáce transakcie. Po dvoch rokoch po úplnom nadobudnutí účinnosti právnych predpisov Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o ich uplatňovaní, v ktorej posúdi najmä primeranosť úrovne výmenného poplatku s prihliadnutím na používanie a náklady na rôzne platobné prostriedky a mieru vstupu nových účastníkov a novej technológie na trh.

Po prechodnom období budú mať všetky (*cezhraničné aj domáce*) **transakcie** so „spotrebiteľskou“ **debetnou kartou** a platobné transakcie *viazané na kartu* založené na takýchto transakciách maximálny výmenný poplatok 0,20 % a všetky (*cezhraničné aj domáce*) **transakcie** so spotrebiteľskou **kreditnou kartou** a platobné transakcie *viazané na kartu* založené na takýchto transakciách maximálny výmenný poplatok 0,30 %. Zdá sa, že tieto stropy, keďže ich prijali orgány na ochranu hospodárskej súťaže ako stropy nevyžadujúce si ďalšie opatrenie, sú primeranými referenčnými hodnotami, ktoré už boli zavedené bez toho, aby bolo spochybnené fungovanie medzinárodných kartových režimov a záujmy poskytovateľov platobných služieb, maloobchodníkov a spotrebiteľov, pričom zároveň poskytujú právnu istotu.

Druhá časť nariadenia obsahuje pravidlá týkajúce sa obchodných pravidiel, ktoré sa budú vzťahovať na *všetky* kategórie kartových transakcií a platobných transakcií *viazaných na kartu* založených takýchto transakciách. Od nadobudnutia účinnosti nariadenia napríklad:

- bude obmedzené uplatňovanie „pravidla rešpektovania všetkých kariet“. Napriek tomu nebude povolená diskriminácia na základe vydávajúcej banky

alebo pôvodu držiteľa karty ani diskriminácia medzi kartami, na ktoré sa vzťahuje rovnaká úroveň výmenného poplatku.

- uplatňovanie akéhokoľvek pravidla, ktoré by bránilo obchodníkovi v usmerňovaní spotrebiteľov smerom k efektívnejším platobným nástrojom („pravidlá proti usmerňovaniu“), alebo by ho v tom obmedzovalo, bude zakázané.
- prijímajúci poskytovatelia platobných služieb budú poskytovať obchodníkom aspoň mesačne výpisy poplatkov, v ktorých budú spresnené poplatky hradené obchodníkom počas príslušného mesiaca za každú kategóriu kariet a každú jednotlivú značku, pre ktorú prijímateľ poskytuje služby prijímania;
- uplatňovanie akéhokoľvek pravidla, ktoré by bránilo obchodníkovi v tom, aby poskytoval svojim zákazníkom informácie o poplatkoch, ktoré platia prijímateľom platobných služieb, bude zakázané.

Posúdenie vplyvu bolo zmenené po zasadnutí Rady pre posudzovanie vplyvu 20. marca 2013. Významné zmeny sa týkajú poskytnutia doplňujúcich informácií o kartovom trhu, jeho fungovaní a o judikatúre EÚ súvisiacej s výmennými poplatkami spolu so zhrnutím ekonomickej literatúry súvisiacej s výmennými poplatkami. Možný vplyv uloženia maximálnych výmenných poplatkov na poplatky pre držiteľov kariet, celkové záujmy spotrebiteľov a príjmy bánk bol prezentovaný zreteľnejšie, aby sa zjednodušila prezentácia vplyvov najdôležitejších možností v hlavnom texte. Vzájomné závislosti medzi rôznymi možnosťami a balíkmi boli lepšie vysvetlené spolu so zdôvodnením všetko zahŕňajúceho balíka vrátane výmenných poplatkov s uvedením dôvodov na regulovanie výmenných poplatkov prostredníctvom právnych predpisov.

Právny základ

Článok 114 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ.

Zásada subsidiarity

Zásada subsidiarity sa uplatňuje v rozsahu, v ktorom návrh nepatrí do výhradnej právomoci Únie.

Ciele návrhu nemožno uspokojivo dosiahnuť členskými štátmi z týchto príčin:

Vzhľadom na povahu si integrovaný trh platieb založený na sieťach presahujúcich štátne hranice vyžaduje prístup platný v rámci celej Únie, keďže príslušné zásady, pravidlá, postupy a normy musia byť jednotné vo všetkých členských štátoch, aby sa dosiahla právna istota a rovnaké podmienky pre všetkých účastníkov trhu. Alternatívou k prístupu platného v rámci celej Únie by bol systém vnútroštátnych regulačných opatrení a vnútroštátnych opatrení na presadzovanie hospodárskej súťaže, ktorý by bol menej účinný ako opatrenie na úrovni EÚ a zložitejší a nákladnejší ako právne predpisy na európskej úrovni. Možný zásah na úrovni EÚ je preto v súlade so zásadou subsidiarity. Takýto prístup podporuje jednotnú oblasť platieb v eurách (SEPA) a je v súlade s digitálnou agendou, najmä pokiaľ ide o vytvorenie digitálneho jednotného trhu. Podporuje technologické inovácie a prispieva k rastu a tvorbe pracovných miest, najmä v oblastiach elektronického a mobilného obchodu.

Okrem toho, vzhľadom na cezhraničný charakter trhov s platbami by akékoľvek opatrenie prijaté verejnými orgánmi v snahe upraviť alebo znížiť úroveň veľkoobchodných poplatkov (výmenných poplatkov) v jednotlivých členských štátoch narušilo bezproblémové fungovanie platobného trhu v rámci Spoločenstva a neprispievalo by k integrácii trhu, keďže by nevyústilo do rovnakých podmienok pre všetkých v rámci EÚ. Tak by to bolo napríklad v prípade odlišných vnútroštátnych opatrení zameraných na regulovanie výmenných

poplatkov alebo určenie ich stropov, ktoré sa v súčasnosti plánujú v niekoľkých členských štátoch.

Návrh je preto v súlade so zásadou subsidiarity.

Zásada proporcionality

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z týchto dôvodov:

Návrh neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie jeho cieľov, konkrétne napomôcť rozvoj trhu pre platby v rámci celej EÚ, ktorý umožní spotrebiteľom, maloobchodníkom a iným podnikom, aby plne využívali výhody vnútorného trhu EÚ vrátane elektronického obchodu. Tieto zlepšené možnosti vstupu celoeurópskych účastníkov na trh, viac inovácií a väčší priestor pre vnútroštátne (všeobecne lacnejšie) kartové režimy spolu s obmedzeným používaním hotovosti poskytujú maloobchodníkom a poskytovateľom platobných služieb príležitosti bez ohľadu na to, či ide o banky alebo nových účastníkov na trhu. Účinná hospodárska súťaž na trhoch s platobnými kartami a s platbami viazanými na kartu vyústi do efektívnych výsledkov trhu, širšieho výberu spomedzi poskytovateľov platobných služieb vrátane celoeurópskych a inovatívnych účastníkov a do nižších nákladov pre maloobchodníkov a spotrebiteľov. Tieto úspory nákladov by sa zase mali preniesť z obchodníkov na spotrebiteľov prostredníctvom nižších maloobchodných cien.

Výmenné poplatky ako také a ich veľmi odlišné úrovne predstavujú prekážku brániacu trhovej integrácii a účinnej hospodárskej súťaži, a ich účinky sú umocnené niekoľkými obchodnými pravidlami, ktoré znižujú transparentnosť pre maloobchodníkov a spotrebiteľov, obmedzujú schopnosť maloobchodníkov vybrať si prijímateľa v inom členskom štáte a schopnosť maloobchodníkov usmerňovať spotrebiteľov k efektívnejším platobným prostriedkom.

Na základe konzultácií so zainteresovanými stranami, ktoré sú zhrnuté v posúdení vplyvu, Komisia navrhuje spojenie opatrení na zlepšenie účinného fungovania trhu, stanovenia stropu výmenných poplatkov za cezhraničné transakcie so spotrebiteľskými debetnými a kreditnými kartami (v prvej fáze) a stanovením stropu úrovne výmenných poplatkov aj pre domáce transakcie so spotrebiteľskými kreditnými kartami a spotrebiteľskými debetnými kartami v druhej fáze.

Bez regulácie by sa nevyriešili problémy, ktoré súvisia so zvýšeným spoliehaním sa na dvoch medzinárodných účastníkov trhu, a problém postupného zániku (všeobecne lacnejších) domácich kartových režimov. Úspory z rozsahu a rozšírenia sortimentu pre potenciálnych nových celoeurópskych účastníkov a inovatívnych účastníkov by zostal obmedzený, zatiaľ čo obchodníci a spotrebiteľia budú naďalej doplácať na fragmentovaný a drahý trh platieb v EÚ (podľa ECB viac ako 1 % HDP EÚ alebo 130 miliárd EUR ročne). Ak sa tieto problémy budú riešiť pomocou opatrení na presadzovanie hospodárskej súťaže, najmä na základe rozsudku vo veci Mastercard, pravdepodobne to bude trvať mnoho rokov a vždy pôjde o riešenia od prípadu k prípadu, takže sa nebudú môcť zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetkých.

Je nevyhnutné a primerané pokryť aj domáce transakcie a nielen cezhraničné transakcie, z čoho by mali prospieť najmä veľkí maloobchodníci. Cezhraničné transakcie môžu byť vybavené rýchlo, čím sa vytvárajú príležitosti pre maloobchodníkov, aby hľadali lacnejšie cezhraničné služby prijímania, a domáce bankové komunity alebo režimy sa stimulujú, aby znížili svoje poplatky za prijímanie. Podobné opatrenia sa nedávno uplatnili v prípade inkás. Nariadením o konečných termínoch prechodu na SEPA sa obmedzujú výmenné poplatky za inkaso, zrušujú sa cezhraničné výmenné poplatky za inkaso, pričom sa umožňuje zachovanie domácich výmenných poplatkov do roku 2017. V dôsledku toho a vzhľadom na to, že mnohí

obchodníci prešli k prijímateľom v susedných krajinách, sa banky zaviazali zrušiť svoje výmenné poplatky za inkaso už 1. septembra 2013¹³¹⁴.

V dôsledku jednostranných záväzkov prijatých v rámci konaní vo veci porušenia právnych predpisov na ochranu hospodárskej súťaže sa veľký počet cezhraničných transakcií platieb kartou v Únii už vykonáva za dodržiavania maximálnych výmenných poplatkov platných v prvej fáze tohto nariadenia. Tieto prvky sa preto môžu zaviesť rýchlo. Bolo by však potrebné zmeniť domáce výmenné poplatky. Je preto nevyhnutné poskytnúť prechodné obdobie pre domáce platobné transakcie. Okrem toho sa návrhom nebráni členským štátom v tom, aby zachovali alebo zaviedli nižšie stropy alebo opatrenia s rovnakým cieľom alebo účinkom pomocou vnútroštátnych právnych predpisov.

Stanovenie stropu pre výmenné poplatky by okrem toho bolo prospešné pre maloobchodníkov, u ktorých je pravdepodobnejšie, že postúpia tieto výhody na svojich zákazníkov, ako u bánk, vzhľadom na nízku mieru hospodárskej súťaže a mobilitu zákazníkov v bankovom sektore.

Zároveň platí, že spotrebiteľia platia výmenné poplatky už nepriamo v maloobchodných cenách a spotrebiteľia používajúci hotovosť alebo debetné karty v súčasnosti dotujú používanie drahších kariet inými spotrebiteľmi. Mohlo by sa namietat', že znižovaním výmenných poplatkov by sa banky nabádali k zvýšeniu poplatkov pre držiteľov kariet. Neexistuje však dôkaz o takomto prepojení. Zdá sa, že kartové poplatky sú primárne určované úrovňou hospodárskej súťaže v retailovom bankovníctve.

Aj keď sa týmto návrhom uľahčuje integrácia trhu, vstup na trh a záujmy spotrebiteľov a maloobchodníkov, negatívny vplyv na existujúcich poskytovateľov platobných služieb a bánk nie je istý. Očakáva sa, že stanovenie stropu pre výmenné poplatky na týchto úrovniach bude mať pozitívny vplyv na prijímanie kariet obchodníkmi, čím sa podporí zvýšené využívanie kariet spotrebiteľmi. Zvýšenie objemu kartových transakcií (vďaka vyššej miere prijímania) a úspory z manipulácie s hotovosťou by mohli aspoň čiastočne nahradiť bankám možné straty v dôsledku stanovenia stropov pre výmenné poplatky. Ďalšie úspory nákladov by mohli vzniknúť vzhľadom na nižší počet výberov hotovosti z bankomatov.

Plánované stropy na úrovni 0,2 % a 0,3 % sú založené na takzvanom „teste ľahostajnosti obchodníkov“, v ktorom sa určuje úroveň poplatkov, ktorú by bol obchodník ochotný zaplatiť, ak by mal porovnať náklady na používanie platobnej karty zákazníkom s nekartovými platbami (v hotovosti). Číselné údaje boli vypočítané na základe tohto testu s použitím údajov zhromaždených štyrmi národnými centrálnymi bankami. Tieto číselné údaje akceptovali Visa, MasterCard a francúzsky domáci kartový režim *Groupement Cartes Bancaires*. Návrh je preto primeraný uvedeným cieľom. Všetky navrhované pravidlá boli podrobené testu primeranosti, aby sa zabezpečila vhodná a primeraná regulácia.

Výber nástrojov

Navrhované nástroje: nariadenie.

Iné nástroje by neboli primerané z týchto dôvodov:

Úrovne výmenných poplatkov a obmedzujúce obchodné pravidlá si vyžadujú normalizáciu na technickej úrovni a čo najúplnejšiu harmonizáciu. Je to argument v prospech nariadenia, nie smernice. Okrem toho vzhľadom na sieťový charakter platobného odvetvia sa väčšina výhod prejaví až vtedy, keď sa vo všetkých členských štátoch EÚ uskutoční prechod z domácich

¹³ http://www.autoritedelaconurrence.fr/user/standard.php?id_rub=418&id_article=1895

¹⁴ http://www.autoritedelaconurrence.fr/user/standard.php?id_rub=418&id_article=1895

platobných nástrojov na platobné nástroje v rámci celej Únie. Smernica s potenciálne odlišným vnútroštátnym vykonávaním predstavuje riziko zhoršenia súčasnej fragmentácie trhu platieb. Nakoniec, oneskorila by sa migrácia z dôvodu času potrebného na vnútroštátnu transpozíciu. Odporúča sa preto použiť právny nástroj nariadenia na regulovanie výmenných poplatkov a obmedzujúcich obchodných pravidiel na trhu platieb kartou a na mobilnom a internetovom trhu transakcií vykonávaných kartou.

Nariadenie je v súlade so základnými právami a dodržiava zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie, najmä slobodu podnikania, právo na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces a musí sa uplatňovať v súlade s uvedenými právami a zásadami.

4. VPLYVY NA ROZPOČET

Návrh nemá vplyv na rozpočet EÚ.

5. NEPOVINNÉ PRVKY

Doložka o preskúmaní/revízii/ukončení platnosti

Návrh zahŕňa doložku o preskúmaní.

Európsky hospodársky priestor

Navrhovaný právny akt sa týka záležitostí EHP a mal by sa preto rozšíriť na Európsky hospodársky priestor.

Podrobné vysvetlenie návrhu

Cieľom nasledujúceho krátkeho zhrnutia je uľahčiť rozhodovací proces načrtnutím hlavnej podstaty nariadenia.

V článku 1 – predmet úpravy a rozsah pôsobnosti – sa uvádza, že nariadenie sa týka pravidiel pre výmenné poplatky týkajúce sa transakcií s platobnými kartami a platobných transakcií viazaných na kartu v rámci EÚ v prípade, že príjemca platby aj jeho poskytovateľ platobných služieb v rámci platobnej transakcie sa nachádzajú v EÚ, a obchodných pravidiel týkajúcich sa uvedených platieb.

V článku 2 – vymedzenia pojmov – sú pojmy v maximálnom možnom rozsahu zosúladené s vymedzeniami pojmov použitými v smernici 2007/64/ES. Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti nariadenia v porovnaní so smernicou o platobných službách boli niektoré vymedzenia pojmov prispôbené potrebám tohto návrhu.

V článku 3 – (Maximálny výmenný poplatok za cezhraničné transakcie spotrebiteľskou debetnou a kreditnou kartou) sa stanovili stropy pre výmenné poplatky poskytovateľom platobných služieb vo výške 0,2 % a 0,3 % za cezhraničné spotrebiteľské debetné a kreditné transakcie, ktoré nadobudnú platnosť 2 mesiace po uverejnení.

V článku 4 – (Maximálne výmenné poplatky za všetky transakcie spotrebiteľskou debetnou a kreditnou kartou) sa stanovili stropy výmenných poplatkov poskytovateľom platobných služieb vo výške 0,2 % a 0,3 % z hodnoty transakcie za všetky spotrebiteľské debetné a kreditné transakcie, ktoré nadobudnú platnosť 2 mesiace po uverejnení.

V článku 5 – (Zákaz obchádzania pravidiel) sa stanovuje, že na účely uplatňovania stropov v súlade s článkami 3 a 4 je čistá kompenzácia poplatkov prijatých a zaplatených medzi vydavateľom a režimom zahrnutá do výpočtu zaplatených a prijatých výmenných poplatkov na účely posúdenia možného obchádzania.

V článku 6 – (Udeľovanie povolení) sa stanovuje, že povolenia získané režimami na účely vydávania alebo prijímania by nemali byť obmedzené na konkrétne územie, ale mali by sa vzťahovať na celé územie Únie.

V článku 7 – (Oddelenie medzi režimom a spracovaním) sa stanovuje, že režimy a subjekty, ktoré spracúvajú transakcie, by mali byť organizačne oddelené, a zakazuje sa územná diskriminácia v pravidlách spracovania a zároveň sa nariaďuje technická interoperabilita systémov spracovateľských subjektov.

V článku 8 – (Spoločné označenie a výber aplikácie) – sa uvádza, že vydavateľ platobného nástroja rozhoduje o tom, či platobná aplikácia môže byť na rovnakej karte alebo v rovnakej peňaženke. Výber platobnej aplikácie, ktorá sa použije, ostáva na spotrebiteľovi a vydavateľ ho nemôže vopred predpísať prostredníctvom automatických mechanizmov v nástroji alebo vybavení na mieste predaja.

V článku 9 – (Zákaz spájania poplatkov) – sa objasňuje, že prijímacie banky ponúkajú a účtujú poplatky príjemcom platby za rôzne kategórie a rôzne značky platobných kariet jednotlivito a neukladajú jednotnú cenu a poskytujú príslušné informácie týkajúce sa súm vzťahujúcich sa na rôzne kategórie a značky.

V článku 10 – (Pravidlo rešpektovania všetkých kariet) Týmto článkom sa objasňuje, že platobné režimy a poskytovatelia platobných služieb nemôžu nariadiť, aby obchodník prijal kategóriu alebo značku, ak prijíma inú kategóriu alebo značku, okrem prípadu, keď daná značka alebo kategória podlieha rovnakému regulovanému výmennému poplatku. Napríklad obchodníci prijímajúci spotrebiteľské debetné karty nemôžu byť nútení, aby prijímali spotrebiteľské kreditné karty, ale môže im byť nariadené, aby prijímali iné spotrebiteľské debetné karty.

V článku 11 – (Riadiace pravidlá) – sa objasňuje, že platobné režimy a režimy poskytovateľov platobných služieb nemôžu brániť maloobchodníkom v tom, aby usmerňovali spotrebiteľov k používaniu konkrétnych platobných nástrojov, ktoré uprednostňuje maloobchodník. Uplatňuje sa to bez toho, aby boli dotknuté pravidlá o rabatoch a príplatkoch stanovené podľa smernice o platobných službách a článku 19 smernice o právach spotrebiteľa. Platobné režimy a režimy poskytovateľov platobných služieb nemôžu obchodníkom brániť, aby informovali spotrebiteľov o výmenných poplatkoch a poplatkoch za obchodnícke služby.

V článku 12 – (Informácie pre príjemcu platby o jednotlivých platobných transakciách) sa uvádzajú informácie, ktoré poskytovateľ platobných služieb poskytne obchodníkovi po vykonaní konkrétnej platobnej transakcie, a stanovuje sa možnosť pravidelného poskytovania týchto informácií.

V článku 13 – Príslušné orgány regulujú postupy na určenie vnútroštátnych orgánov zodpovedných za uplatňovanie ustanovení v nariadení.

V článku 14 – Sankcie – sa vyžaduje, aby členské štáty stanovili pravidlá týkajúce sa sankcií za porušenia ustanovení nariadenia a aby ich oznámili Komisii.

V článku 15 – Mimosúdne postupy sťažností a nápravy – sa od členských štátov vyžaduje, aby stanovili osobitné požiadavky na urovnávanie sporov medzi príjemcami platby a poskytovateľmi platobných služieb.

V článku 16 – (Doložka o preskúmaní) – sa stanovuje, že štyri roky po nadobudnutí účinnosti sa predloží správa, ktorá bude riešiť najmä úroveň výmenného poplatku. Týmto článkom sa stanovujú mechanizmy na posudzovanie účinného uplatňovania ustanovení v smernici a v prípade potreby sa navrhujú jej zmeny.

V článku 17 – (nadobudnutie účinnosti) – sa uvádza dátum, kedy nariadenie nadobúda účinnosť.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**o výmenných poplatkoch za platobné transakcie viazané na kartu**

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,
 so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114 ods. 1,
 so zreteľom na návrh Európskej komisie,
 po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,
 so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru¹⁵,
 so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky¹⁶,
 konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,
 keďže:

- (1) Fragmentácia vnútorného trhu má škodlivý vplyv na konkurencieschopnosť, rast a tvorbu pracovných miest v Únii. Odstránenie priamych a nepriamych prekážok brániacich správne fungovaniu a dokončeniu integrovaného trhu s elektronickými platbami, v rámci ktorého by neexistovali rozdiely medzi vnútroštátnymi a cezhraničnými platbami, je nevyhnutným predpokladom správneho fungovania vnútorného trhu.
- (2) Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES¹⁷ sa zaistil právny základ pre vytvorenie vnútorného trhu pre platby v rámci celej Únie, keďže sa podstatne zjednodušila činnosť poskytovateľov platobných služieb vytvorením jednotných pravidiel, pokiaľ ide o poskytovanie platobných služieb.
- (3) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 924/2009¹⁸ sa stanovila zásada, že poplatky hradené používateľmi za cezhraničnú platbu v eurách sú rovnaké ako za príslušnú platbu v rámci členského štátu vrátane kartových platieb, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

¹⁵ Ú. v. EÚ C , , s. .

¹⁶ Ú. v. EÚ C , , s. .

¹⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2007/64/ES z 13. novembra 2007 o platobných službách na vnútornom trhu, ktorou sa menia a dopĺňajú smernice 97/7/ES, 2002/65/ES, 2005/60/ES a 2006/48/ES a ktorou sa zrušuje smernica 97/5/ES (Ú. v. EÚ L 319, 5.12.2007, s. 1).

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 924/2009 zo 16. septembra 2009 o cezhraničných platbách v Spoločenstve, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 2560/2001 (Ú. v. EÚ L 266, 9.10.2009, s. 11).

- (4) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 260/2012¹⁹ sa stanovili pravidlá fungovania úhrad a inkás v eurách na vnútornom trhu, z jeho rozsahu pôsobnosti sa však vylúčili platby viazané na kartu.
- (5) Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ²⁰ sa harmonizujú určité pravidlá zmlúv uzatváraných medzi spotrebiteľmi a obchodníkmi vrátane pravidiel týkajúcich sa poplatkov za používanie platobných prostriedkov, na základe ktorých sú členské štáty povinné zakázať obchodníkom, aby účtovali spotrebiteľom za použitie určitého platobného prostriedku poplatky, ktoré prevyšujú náklady znášané obchodníkom na použitie daného spôsobu platby.
- (6) Bezpečné, efektívne, konkurencieschopné a inovatívne elektronické platby sú nevyhnutné, ak majú spotrebiteľia, maloobchodníci a spoločnosti plne využívať výhody vnútorného trhu, a to o to viac, že vo svete sa čoraz viac využíva elektronický obchod.
- (7) Vo viacerých členských štátoch²¹ sa pripravujú právne predpisy na regulovanie výmenných poplatkov, ktoré upravujú viacero otázok vrátane stropov pre výmenné poplatky na rôznych úrovniach, obchodníckych poplatkov, pravidiel rešpektovania všetkých kariet alebo opatrení na usmerňovanie spotrebiteľov. Existujúce administratívne rozhodnutia v niektorých členských štátoch sa výrazne líšia. Vzhľadom na škodlivosť výmenných poplatkov pre maloobchodníkov a spotrebiteľov sa predpokladá ďalšie zavádzanie regulačných opatrení na vnútroštátnej úrovni zamerané na úpravu úrovne alebo rozdielov týchto poplatkov. Tieto vnútroštátne opatrenia by pravdepodobne viedli k významným prekážkam brániacim dokončeniu vnútorného trhu v oblasti kartových, internetových a mobilných platieb viazaných na kartu, a v dôsledku toho by obmedzovali slobodu poskytovať služby.
- (8) Platobné karty sú najčastejšie používaným elektronickým platobným nástrojom pri maloobchodných nákupoch. Integrácia trhu s platobnými kartami v Únii však ešte zďaleka nie je dokončená, keďže mnohé platobné riešenia sa nemôžu rozvíjať za štátnymi hranicami alebo sa novým poskytovateľom s pôsobnosťou v celej Únii bráni vo vstupe na trh. Nedostatočná integrácia trhu sa v súčasnosti prejavuje vyššími cenami a menším výberom platobných služieb pre spotrebiteľov a maloobchodníkov, ako aj obmedzenejšími príležitosťami na využívanie výhod vnútorného trhu. Z uvedeného dôvodu je potrebné odstrániť prekážky účinného fungovania kartového trhu vrátane mobilných a internetových platieb založených na kartových transakciách, ktoré ešte stále bránia rozvoju plne integrovaného trhu.
- (9) V snahe umožniť účinné fungovanie vnútorného trhu by sa malo propagovať a zjednodušiť používanie elektronických platieb v prospech maloobchodníkov a spotrebiteľov. Karty a iné elektronické platby sa môžu používať viacúčelovejším spôsobom vrátane možnosti platiť online, aby sa mohli využiť výhody vnútorného trhu a elektronického obchodu, pričom elektronické platby navyše zabezpečujú maloobchodníkom aj potenciálne bezpečné platby. Platby kartou a platby viazané na

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 260/2012 zo 14. marca 2012, ktorým sa ustanovujú technické a obchodné požiadavky na úhrady a inkasá v eurách a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 924/2009 (Ú. v. EÚ L 94, 30.3.2012, s. 22).

²⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64).

²¹ Taliansko, Maďarsko, Poľsko a Spojené kráľovstvo.

kartu namiesto používania platieb v hotovosti by preto mohli byť pre maloobchodníkov a spotrebiteľov prínosné za predpokladu, že poplatky za používanie platobných systémov budú stanovené na ekonomicky efektívnej úrovni a zároveň budú prispievať k inováciám a vstupu nových subjektov na trh.

- (10) Jedným z hlavných postupov brániacich fungovaniu vnútorného trhu platieb kartou a platieb viazaných na kartu je rozšírené ukladanie výmenných poplatkov, ktoré vo väčšine členských štátov nepodliehajú žiadnym právnym predpisom. Výmenné poplatky sú medzibankové poplatky, ktoré sa zvyčajne uplatňujú medzi poskytovateľmi platobných služieb prijímajúcimi kartu a poskytovateľmi platobných služieb vydávajúcimi kartu, ktorí patria do určitého režimu platobných kariet. Výmenné poplatky sú hlavnou súčasťou poplatkov, ktoré prijímajúci poskytovatelia platobných služieb účtujú obchodníkom za každú kartovú transakciu. Obchodníci následne tieto kartové náklady zahrnú do celkových cien tovaru a služieb. Zdá sa, že hospodárska súťaž medzi režimami platobných kariet je v praxi väčšinou zameraná na presvedčenie čo najväčšieho počtu vydávajúcich poskytovateľov platobných služieb (napr. bánk), aby vydávali ich karty, čo zvyčajne vedie k vyšším, nie nižším výmenným poplatkom na trhu, čo je v rozpore s cenovou disciplínou, ktorú zvyčajne zaisťuje hospodárska súťaž v trhovom hospodárstve. Regulovaním výmenných poplatkov by sa zlepšilo fungovanie vnútorného trhu.
- (11) V súčasnosti existujúca široká škála výmenných poplatkov a ich výška bráni tomu, aby na trh vstúpili „noví“ účastníci s pôsobnosťou v celej Únii, ktorí by fungovali na základe obchodných modelov s nižšími výmennými poplatkami, čo je na úkor možných úspor z rozsahu a sortimentu a s tým spojenej výslednej efektívnosti. Táto skutočnosť má nepriaznivý vplyv na maloobchodníkov a spotrebiteľov a bráni inováciám. Skutočnosť, že účastníci s pôsobnosťou v celej Únii by museli ponúknuť vydávajúcim bankám minimálne najvyššiu úroveň výmenného poplatku existujúceho na trhu, na ktorý chcú vstúpiť, takisto vedie k pretrvávajúcej fragmentácii trhu. Existujúce domáce režimy s nižšími alebo nulovými výmennými poplatkami môžu byť takisto donútené opustiť trh vzhľadom na tlak, ktorý vyvíjajú banky s cieľom získať vyššie príjmy z výmenných poplatkov. V dôsledku toho spotrebiteľia a obchodníci čelia obmedzenému výberu, vyšším cenám a nižšej kvalite platobných služieb, zatiaľ čo ich schopnosť používať platobné služby s pôsobnosťou v celej Únii je obmedzená. Maloobchodníci navyše nemôžu prekonať problém rozdielov v poplatkoch tak, že by využili služby prijímania kariet, ktoré ponúkajú banky v iných členských štátoch. Osobitné pravidlá uplatňované platobnými režimami vyžadujú uplatňovanie výmenného poplatku „miesta predaja“ (krajina maloobchodníka) pre každú platobnú transakciu. To bráni prijímajúcim bankám v tom, aby úspešne ponúkali svoje služby cezhranične. Rovnako to bráni aj maloobchodníkom v znižovaní ich platobných nákladov v prospech spotrebiteľov.
- (12) Uplatňovaním existujúcich právnych predpisov Komisiou a vnútroštátnymi orgánmi na ochranu hospodárskej súťaže sa nepodarilo napraviť túto situáciu.
- (13) V snahe zabrániť fragmentácii vnútorného trhu a výraznému narušeniu hospodárskej súťaže z dôvodu odlišných zákonov a administratívnych rozhodnutí je preto potrebné prijať v súlade s článkom 114 ZFEÚ opatrenia na riešenie problému vysokých a odlišných výmenných poplatkov, aby poskytovatelia platobných služieb mohli poskytovať svoje služby cezhranične a aby spotrebiteľia a maloobchodníci mohli využívať cezhraničné služby.

- (14) Uplatnením tohto nariadenia nie je dotknuté uplatňovanie pravidiel Únie na ochranu hospodárskej súťaže a vnútroštátnych pravidiel na ochranu hospodárskej súťaže. Členským štátom by sa nemalo brániť v tom, aby zachovali alebo zaviedli nižšie stropy alebo opatrenia s rovnakým cieľom alebo účinkom pomocou vnútroštátnych právnych predpisov.
- (15) Toto nariadenie sa riadi postupným prístupom. V prvom kroku je potrebné prijať opatrenia na zjednodušenie cezhraničného vydávania a prijímania transakcií prostredníctvom platobnej karty. Tým, že sa obchodníkom umožní, aby si zvolili prijímateľa mimo vlastného členského štátu („cezhraničné prijímanie“), a že sa uloží maximálna úroveň cezhraničných výmenných poplatkov pre cezhranične prijímané transakcie, by sa mala zaistiť potrebná právna zrozumiteľnosť. Okrem toho by povolenia na vydávanie alebo prijímanie platobných nástrojov mali byť platné v rámci Únie bez zemepisných obmedzení. Týmito opatreniami by sa zjednodušilo bezproblémové fungovanie vnútorného trhu kartových, internetových a mobilných platieb v prospech spotrebiteľov a maloobchodníkov.
- (16) V dôsledku jednostranných opatrení a záväzkov prijatých v rámci konaní vo veci porušenia právnych predpisov na ochranu hospodárskej súťaže sa mnohé cezhraničné transakcie s platobnou kartou v Únii už vykonávajú za dodržiavania maximálnych výmenných poplatkov, ktoré sú platné pre prvú fázu tohto nariadenia. Ustanovenia týkajúce sa týchto transakcií by preto mali rýchlo nadobudnúť účinnosť, vďaka čomu sa vytvoria príležitosti pre maloobchodníkov, aby mohli hľadať lacnejšie cezhraničné služby prijímania, a budú sa stimulovať domáce bankové komunity alebo režimy, aby znížili svoje poplatky za prijímanie.
- (17) V prípade domácich transakcií je nutné zaviesť prechodné obdobie, aby sa poskytovateľom a režimom platobných služieb poskytol čas na prispôbenie sa novým požiadavkám. Z toho dôvodu by sa po uplynutí dvojročnej lehoty od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia a s cieľom zabezpečiť dokončenie vnútorného trhu pre platby viazané na kartu mali stropy pre výmenné poplatky pre spotrebiteľské kartové transakcie rozšíriť tak, aby zahŕňali všetky, t. j. cezhraničné aj domáce platby.
- (18) S cieľom zjednodušiť cezhraničné prijímanie by sa na všetky (*cezhraničné aj domáce*) transakcie so „spotrebiteľskými“ debetnými kartami a platobné transakcie *viazané na kartu* mal vzťahovať maximálny výmenný poplatok 0,20 % a na všetky (*cezhraničné aj domáce*) transakcie so spotrebiteľskými kreditnými kartami a platobné transakcie *viazané na takéto karty* by sa mal vzťahovať maximálny výmenný poplatok 0,30 %.
- (19) Uvedené stropy sú založené na takzvanom „teste ľahostajnosti obchodníkov“ (merchant indifference test) vypracovanom v ekonomickej literatúre, na základe ktorého sa určuje úroveň poplatku, ktorú by bol obchodník ochotný uhradiť, ak by mal porovnať náklady na použitie platobnej karty zákazníkom s nákladmi na platby bez kariet (v hotovosti) (so zohľadnením poplatku za služby hradené prijímajúcim bankám, t. j. obchodnícky poplatok, ktorý sa uhradza popri výmennom poplatku). Stimuluje sa tak používanie efektívnych platobných nástrojov, keďže sa propagujú karty, ktoré poskytujú väčšie transakčné výhody, pričom sa zároveň zabraňuje neprímeraným obchodníckym poplatkom, ktorými by sa prenášali skryté náklady na ostatných spotrebiteľov. Nadmerné obchodnícke poplatky môžu vzniknúť aj z dôvodu kolektívnych dohôd o výmenných poplatkoch, keďže obchodníci sa zdráhajú odmietnuť nákladné platobné nástroje zo strachu pred stratou obchodu. Zo skúseností vyplynulo, že uvedené úrovne sú primerané, pretože nespochybňujú fungovanie

medzinárodných kartových režimov a poskytovateľov platobných služieb. Prinášajú takisto výhody maloobchodníkom a spotrebiteľom a poskytujú právnu istotu.

- (20) Toto nariadenie by sa malo vzťahovať na všetky transakcie, v rámci ktorých sú poskytovatelia platobnej služby platiteľa, ako aj poskytovatelia platobnej služby príjemcu platby usadení v Únii.
- (21) V súlade so zásadou technickej neutrality stanovenou v Digitálnej agende pre Európu by sa toto nariadenie malo vzťahovať na platobné transakcie viazané na použitie karty bez ohľadu na prostredie, v ktorom sa transakcia vykonáva, a to aj pomocou maloobchodných platobných nástrojov a služieb, ktoré môžu byť offline, online alebo mobilné.
- (22) Transakcie s platobnou kartou sa všeobecne vykonávajú na základe dvoch hlavných obchodných modelov, takzvaných režimov platobných kariet s tromi účastníkmi (držiteľ karty – prijímajúci a vydávajúci režim – obchodník) a režimov platobných kariet so štyrmi účastníkmi (držiteľ karty – vydávajúca banka – prijímajúca banka – obchodník). Mnohé platobné kartové režimy so štyrmi účastníkmi využívajú explicitný výmenný poplatok, ktorý je väčšinou mnohostranný. Výmenné poplatky (poplatky, ktoré hradia prijímajúce banky, aby stimulovali vydávanie kariet a ich používania) sú v režimoch platobných kariet s tromi účastníkmi implicitné. S cieľom uznať existenciu implicitných výmenných poplatkov a prispieť k vytvoreniu rovnakých podmienok pre všetkých by sa mali režimy platobných kariet s tromi účastníkmi, ktoré používajú poskytovateľov platobných služieb ako vydávateľov alebo prijímateľov, považovať za režimy platobných kariet so štyrmi účastníkmi a riadiť sa rovnakými pravidlami, pričom transparentnosť a ostatné opatrenia týkajúce sa obchodných pravidiel by sa mali uplatňovať na všetkých poskytovateľov.
- (23) Je dôležité zabezpečiť, aby ustanovenia o výmenných poplatkoch, ktoré majú uhrádzať alebo účtovať poskytovatelia platobných služieb, neboli obchádzané alternatívnymi tokmi poplatkov uhrádzaných vydávajúcim poskytovateľom platobných služieb. Aby sa tomu zabránilo, „čisté saldo“ poplatkov, ktoré vydávajúci poskytovateľ platobných služieb uhradí v prospech režimu a prijme od režimu platobných kariet, by sa malo považovať za výmenný poplatok. Pri výpočte výmenného poplatku na účely kontroly, či dochádza k obchádzaniu pravidiel, sa do úvahy vezme celková výška platieb alebo stimulov, ktoré prijal vydávajúci poskytovateľ platobných služieb od režimu platobných kariet v súvislosti s regulovanými transakciami, mínus poplatky hradené vydávajúcim poskytovateľom platobných služieb do režimu. Zohľadňované platby, stimuly a poplatky môžu byť priame (t. j. na základe objemu alebo podľa transakcií) alebo nepriame (vrátane marketingových stimulov, bonusov, rabatov za splnenie určitých objemov transakcií).
- (24) Spotrebiteľia si väčšinou nie sú vedomí poplatkov, ktoré platia obchodníci za platobný nástroj, ktorí využívajú. Rôzne motivačné praktiky, ktoré uplatňujú vydávajúci poskytovatelia platobných služieb (ako sú cestovné poukážky, bonusy, rabaty, reverzné transakcie, poistenia zdarma atď.), môžu usmerňovať spotrebiteľov k využívaniu platobných nástrojov, z ktorých vydávajúcim poskytovateľom platobných služieb plynú vysoké poplatky. Aby sa tomu zabránilo, opatrenia, ktorými sa ukladajú obmedzenia výmenných poplatkov, by sa mali uplatňovať len na platobné karty, ktoré sa stali masovými výrobkami a ktoré obchodníci všeobecne ťažko odmietajú z dôvodu ich všeobecného vydávania a používania (t. j. spotrebiteľské debetné a kreditné karty). S cieľom zlepšiť účinné fungovanie trhu v neregulovaných častiach sektora a obmedziť presun obchodu z regulovaných do neregulovaných častí

sektora je potrebné prijať súbor opatrení, ktoré okrem iného zahŕňajú oddelenie režimu od infraštruktúry, usmerňovanie platiteľa zo strany príjemcu platby a možnosť selektívneho prijímania platobných nástrojov zo strany príjemcu platby.

- (25) Oddelenie režimu od infraštruktúry by umožnilo všetkým spracovateľom súťažiť o zákazníkov režimov. Keďže náklady na spracovanie tvoria významnú časť celkových nákladov na prijímanie kariet, je dôležité, aby bola táto časť hodnotového reťazca otvorená pre účinnú hospodársku súťaž. Na základe oddelenia režimu od infraštruktúry by mali byť kartové režimy a spracovateľské subjekty nezávislé z hľadiska právnej formy, organizácie a procesu rozhodovania. Nemali by sa dopúšťať diskriminácie, napríklad tak, že si vzájomne poskytnú preferenčné zaobchádzanie alebo vyhradené informácie, ktoré nie sú dostupné ich konkurentom v príslušnom segmente trhu, že uložia neúmerné informačné požiadavky na svojho konkurenta v príslušnom segmente trhu, že budú uplatňovať krížové subvencovanie svojich príslušných činností alebo že budú uzatvárať dohody o spoločnom riadení. Tieto diskriminačné postupy prispievajú k fragmentácii trhu, nepriaznivo ovplyvňujú vstup nových účastníkov na trh a bránia vstupu účastníkov s pôsobnosťou v celej Únii na trh, keďže bránia dokončeniu vnútorného trhu s kartovými, internetovými a mobilnými platbami, a to na úkor maloobchodníkov, spoločností a spotrebiteľov.
- (26) Pravidlá uplatňované v rámci režimov platobných kariet a postupy, ktoré uplatňujú poskytovatelia platobných služieb, väčšinou udržiavajú obchodníkov a spotrebiteľov v nevedomosti o rozdieloch v poplatkoch a znižujú transparentnosť trhu, napríklad „spájaním“ poplatkov alebo tým, že zakazujú obchodníkom, aby si vybrali lacnejšiu značku karty spomedzi kariet spájajúcich značky („co-branded cards“) alebo aby usmerňovali spotrebiteľov k využívaniu týchto lacnejších kariet. Aj keď obchodníci vedia o odlišných nákladoch, pravidlá režimu im často bránia v tom, aby konali v záujme zníženia poplatkov.
- (27) Platobné nástroje prinášajú príjemcovi platby rôzne náklady, pričom určité nástroje sú drahšie ako iné. S výnimkou prípadu, keď je použitie platobného nástroja pre určité kategórie platieb uložené zákonom alebo platobný nástroj nemôže byť odmietnutý z dôvodu jeho štatútu zákonného platidla, by príjemca platby mal mať možnosť slobodne usmerňovať platiteľov k používaniu konkrétneho platobného nástroja. Kartové režimy a poskytovatelia platobných služieb ukladajú v tomto smere príjemcom platieb niekoľko obmedzení, ako napríklad obmedzenie odmietania konkrétnych platobných nástrojov v prípade nízkych súm zo strany príjemcu platby, obmedzenie poskytovania informácií platiteľovi o poplatkoch, ktoré vznikli príjemcovi platby pri použití konkrétneho platobného nástroja, alebo obmedzenie uložené príjemcovi platby týkajúce sa počtu pokladní v jeho obchode, v ktorých sú prijímané konkrétne platobné nástroje. Uvedené obmedzenia by sa mali zrušiť.
- (28) V súlade s článkom 55 návrhu COM (2013)547 môže príjemca platby usmerniť platiteľa, aby použil konkrétny platobný nástroj. Príjemca platby by však nemal požadovať poplatky za použitie platobných nástrojov, ktorých výmenné poplatky sú regulované v rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, keďže sa v týchto situáciách výhody prirážok stávajú obmedzenými a situácia na trhu sa stáva zložitou.
- (29) Pravidlo rešpektovania všetkých kariet je dvojité povinnosť, ktorú ukladajú vydávajúci poskytovatelia platobných služieb a režimy platobných kariet príjemcom platby, aby na jednej strane prijímali všetky karty rovnakej značky (prvok „rešpektovania všetkých produktov“) bez ohľadu na rôzne náklady týchto kariet a na druhej strane bez ohľadu na konkrétnu vydávajúcu banku, ktorá vydala kartu (prvok „rešpektovania

všetkých vydávajúcich subjektov“). Je v záujme spotrebiteľa, aby v prípade rovnakej kategórie kariet príjemca platby nemohol diskriminovať medzi vydavateľmi alebo držiteľmi karty a aby platobné režimy a poskytovatelia platobných služieb mohli uložiť túto povinnosť príjemcom platby. Z toho dôvodu napriek tomu, že prvok „rešpektovania všetkých vydavateľov“ v rámci pravidla rešpektovania všetkých kariet je opodstatneným pravidlom v rámci systému platobných kariet, keďže bráni prijímateľom platby v tom, aby diskriminovali jednotlivé banky, ktoré vydali kartu, prvok „prijímania všetkých produktov“ je v zásade postup viazania, ktorý má účinok viazania prijímania kariet s nízkymi poplatkami na prijímanie kariet s vysokými poplatkami. Odstránenie prvku „rešpektovania všetkých produktov“ z pravidla prijímania všetkých kariet by umožnilo obchodníkom, aby obmedzili výber platobných kariet, ktoré prijímajú, na platobné karty s nízkymi (nižšími) poplatkami, z čoho by mali prospech aj spotrebiteľia vďaka zníženým nákladom obchodníkov. Obchodníci prijímajúci debetné karty by potom neboli nútení prijímať aj kreditné karty a tí, ktorí prijímajú kreditné karty, by neboli nútení prijímať komerčné karty. V záujme ochrany spotrebiteľa a jeho schopnosti používať platobné karty čo najčastejšie by však obchodníci mali byť povinní prijímať všetky karty, ktoré podliehajú rovnakému regulovanému výmennému poplatku. Výsledkom tohto obmedzenia by bolo konkurenčnejšie prostredie aj v prípade kariet, ktorých výmenné poplatky nie sú regulované týmto nariadením, keďže obchodníci by získali silnejšiu vyjednávaciu pozíciu, pokiaľ ide o podmienky, za ktorých tieto karty prijímú.

- (30) Na účely účinného fungovania obmedzení pravidla rešpektovania všetkých kariet sú nevyhnutné určité informácie. Po prvé, príjemcovia platby by mali mať možnosť identifikovať všetky kategórie kariet. Z toho dôvodu by mali byť rôzne kategórie identifikovateľné vizuálne a elektronicky na zariadení. Po druhé, aj platiteľ by mal byť informovaný o prijatí svojho platobného prostriedku (svojich platobných prostriedkov) na danom predajnom mieste. Je potrebné, aby akékoľvek obmedzenie používania danej značky príjemca platby oznámil platiteľovi v rovnakom čase a za rovnakých podmienok ako informáciu o tom, že je určitá značka prijímaná.
- (31) S cieľom zabezpečiť, aby bola možná náprava v prípade nesprávneho uplatnenia tohto nariadenia alebo v prípade výskytu sporov medzi používateľmi platobných služieb a poskytovateľmi platobných služieb, by členské štáty mali zaviesť primerané a účinné mimosúdne postupy sťažností a nápravy. Členské štáty by mali stanoviť pravidlá, pokiaľ ide o sankcie za porušenie tohto nariadenia, a mali by zabezpečiť, aby uvedené sankcie boli účinné, primerané a odrádzajúce a aby sa uplatňovali.
- (32) Keďže ciele tohto nariadenia, a to stanoviť jednotné požiadavky na transakcie s platobnými kartami a internetové a mobilné transakcie založené na platbách kartou, nie je možné uspokojuivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu ich rozsahu a dôsledkov ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec potrebný na dosiahnutie týchto cieľov.
- (33) Toto nariadenie je v súlade so základnými právami a dodržiava zásady uznané najmä v Charte základných práv Európskej únie, najmä právo na účinný prostriedok nápravy alebo na spravodlivý proces, slobodu podnikania, ochranu spotrebiteľa a musí sa uplatňovať v súlade s uvedenými právami a zásadami.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Týmto nariadením sa stanovujú jednotné technické a obchodné požiadavky na transakcie s platobnými kartami uskutočňované v rámci Únie, v prípade ktorých je poskytovateľ platobných služieb platiteľa, ako aj poskytovateľ platobných služieb príjemcu platby usadený v Únii.
2. Toto nariadenie sa nevzťahuje na platobné nástroje, ktoré sa môžu používať len v obmedzenej sieti určenej na plnenie konkrétnych potrieb prostredníctvom platobných nástrojov, ktoré sa môžu používať iba obmedzeným spôsobom, buď preto, že držiteľovi tohto špecifického nástroja umožňujú nakupovať tovar alebo služby iba v priestoroch vydavateľa, v obmedzenej sieti poskytovateľov služieb na základe priamej obchodnej dohody s profesionálnym vydavateľom, alebo preto, že sa môžu používať iba na kúpu obmedzeného sortimentu tovaru alebo služieb.
3. Kapitola II sa nevzťahuje na:
 - (a) transakcie s komerčnými kartami;
 - (b) výbery hotovosti z bankomatov a
 - (c) transakcie s kartami vydanými režimami platobných kariet s tromi účastníkmi.
4. Článok 7 sa nevzťahuje na režimy platobných kariet s tromi účastníkmi.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

- (1) „prijímateľ (acquirer)“ je poskytovateľ platobných služieb, ktorý priamo alebo nepriamo uzatvára zmluvu s príjemcom platby s cieľom spracovať platobné transakcie príjemcu platby;
- (2) „vydavateľ“ je poskytovateľ platobných služieb, ktorý priamo alebo nepriamo uzatvára zmluvu s platiteľom s cieľom iniciovať, spracovať a zúčtovať platobné transakcie platiteľa;
- (3) „spotrebiteľ“ je fyzická osoba, ktorá v rámci zmlúv o poskytovaní platobných služieb, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, koná na iné účely, než je jej obchodná, podnikateľská alebo profesijná činnosť;
- (4) „transakcia s debetnou kartou“ je platobná transakcia s kartou vrátane predplatených kariet spojených s prístupom k bežnému alebo vkladnému účtu, z ktorého je suma transakcie stiahnutá najneskôr do 48 po tom, ako bola transakcia schválená/iniciovaná;
- (5) „transakcia s kreditnou kartou“ je platobná transakcia s kartou, ktorá je zúčtovaná za viac ako 48 hodín po schválení/iniciovaní transakcie;

- (6) „komerčná karta“ je akákoľvek platobná karta vydaná pre podniky alebo subjekty verejného sektora, ktorá má obmedzené využitie na služobné výdavky zamestnancov alebo štátnych zamestnancov, alebo karta vydaná samostatne zárobkovo činným osobám vykonávajúcim podnikateľskú činnosť, ktorá má obmedzené využitie na služobné výdavky týchto samostatne zárobkovo činných osôb alebo ich zamestnancov;
- (7) „platobná transakcia viazaná na kartu“ je služba používaná na uskutočnenie platobnej transakcie prostredníctvom akejkoľvek karty alebo akéhokoľvek telekomunikačného, digitálneho alebo IT zariadenia alebo softvéru, pokiaľ je jej výsledkom transakcia s platobnou kartou. K platobným transakciám viazaným na kartu nepatria transakcie založené na iných druhoch platobných služieb;
- (8) „cezhraničná platobná transakcia“ je platobná transakcia s kartou alebo platobná transakcia viazaná na kartu iniciovaná platiteľom alebo príjemcom platby v prípade, že poskytovateľ platobných služieb platiteľa a poskytovateľ platobných služieb príjemcu platby sú usadení v rôznych členských štátoch, alebo v prípade, že platobnú kartu vydal vydávajúci poskytovateľ platobných služieb usadený v inom členskom štáte, než je miesto predaja;
- (9) „výmenný poplatok“ je poplatok, ktorý sa priamo alebo nepriamo (t. j. prostredníctvom tretej strany) uhrádza za každú transakciu medzi poskytovateľmi platobných služieb platiteľa a príjemcu platby, ktorí sa zúčastňujú na platobnej transakcii s kartou alebo na platobnej transakcii viazanej na kartu;
- (10) „obchodnícky poplatok“ je poplatok, ktorý platí príjemca platby prijímateľovi za každú transakciu a ktorý zahŕňa výmenný poplatok, poplatok za platobný režim a za spracovanie a maržu prijímateľa;
- (11) „príjemca platby“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá je zamýšľaným príjemcom finančných prostriedkov, ktoré sú predmetom platobnej transakcie;
- (12) „platiteľ“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá je majiteľom platobného účtu a ktorá povolí platobný príkaz z tohto platobného účtu, alebo v prípade, že taký účet neexistuje, fyzická alebo právnická osoba, ktorá dáva platobný príkaz;
- (13) „režim platobných kariet“ je jednotný súbor pravidiel, postupov, noriem a/alebo vykonávacích usmernení na vykonávanie platobných transakcií v Únii a v členských štátoch, ktorý je oddelený od akejkoľvek infraštruktúry alebo platobného systému, ktorý zabezpečuje jeho fungovanie;
- (14) „režim platobných kariet so štyrmi účastníkmi“ je režim platobných kariet, v rámci ktorého sa uskutočňujú platby z platobného účtu držiteľa karty na platobný účet príjemcu platby prostredníctvom tohto režimu, poskytovateľa platobných služieb vydávajúceho platobnú kartu (na strane držiteľa karty) a prijímajúceho poskytovateľa platobných služieb (na strane príjemcu platby), ako aj transakcie *viazané na kartu* založené na rovnakej štruktúre;
- (15) „režim platobných kariet s tromi účastníkmi“ je režim platobných kariet, v rámci ktorého sa uskutočňujú platby z platobného účtu vedeného režimom v mene držiteľa karty na platobný účet vedený režimom v mene príjemcu platby, ako aj transakcie *viazané na kartu* založené na rovnakej štruktúre. Keď režim platobných kariet s tromi účastníkmi vydá povolenie iným poskytovateľom platobných služieb na vydávanie a/alebo prijímanie platobných kariet, považuje sa za režim platobných kariet so štyrmi účastníkmi;

- (16) „platobný nástroj“ je každé personalizované zariadenie (zariadenia) a/alebo súbor postupov dohodnutý medzi používateľom platobných služieb a poskytovateľom platobných služieb, ktorý používa používateľ platobných služieb alebo ktorý sa používa v jeho mene na iniciovanie platobného príkazu;
- (17) „platobný nástroj viazaný na kartu“ je akýkoľvek platobný nástroj vrátane karty, mobilného telefónu, počítača alebo akéhokoľvek iného technologického zariadenia obsahujúceho náležitú aplikáciu, ktorý používa platiteľ na iniciovanie platobného príkazu, ktorý nie je úhradou ani inkasom v zmysle článku 2 nariadenia (EÚ) č. 260/2012;
- (18) „platobná aplikácia“ je počítačový softvér alebo jeho ekvivalent nahratý do zariadenia, ktorý umožňuje iniciovanie platobných transakcií viazaných na kartu a umožňuje platiteľovi zadávať platobné príkazy;
- (19) „platobný príkaz“ je každý pokyn platiteľa svojmu poskytovateľovi platobných služieb, ktorým žiada o vykonanie platobnej transakcie;
- (20) „transakcia s platobnou kartou“ je platobná transakcia uskutočnená s platobnou kartou alebo s využitím infraštruktúry pre transakcie s platobnou kartou a na základe obchodných pravidiel, ktorými sa riadia transakcie s platobnou kartou;
- (21) „poskytovateľ platobných služieb“ je fyzická alebo právnická osoba oprávnená poskytovať platobné služby poskytovateľa uvedené v prílohe k smernici 2007/64/ES. Poskytovateľ platobných služieb môže byť vydavateľom alebo prijímateľom, alebo súčasne jedným aj druhým;
- (22) „používateľ platobných služieb“ je fyzická alebo právnická osoba, ktorá využíva platobné služby ako platiteľ alebo príjemca platby alebo obaja;
- (23) „platobná transakcia“ je úkon prevodu finančných prostriedkov iniciovaný platiteľom alebo v jeho mene, alebo príjemcom finančných prostriedkov, bez ohľadu na akékoľvek základné povinnosti medzi platiteľom a príjemcom;
- (24) „spracovanie“ je poskytovanie služieb spracovania platobnej transakcie z hľadiska úkonov potrebných na spracovanie platobného pokynu medzi prijímateľom a vydavateľom;
- (25) „spracovateľský subjekt“ je akákoľvek fyzická alebo právnická osoba poskytujúca služby spracovania platobnej transakcie.

Kapitola II

VÝMENNÉ POPLATKY

Článok 3

Výmenné poplatky za cezhraničné transakcie so spotrebiteľskou debetnou alebo kreditnou kartou

1. Súčinnosťou od uplynutia dvoch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia poskytovatelia platobných služieb nesmú za cezhraničné transakcie uskutočňované s debetnou kartou ponúkať ani vyžadovať výmenný poplatok *za jednotlivú transakciu* ani inú dohodnutú náhradu s rovnocenným zámerom alebo účinkom vo výške viac ako 0,2 % hodnoty transakcie.

2. S účinnosťou od uplynutia dvoch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia poskytovateľa platobných služieb nesmú za cezhraničné transakcie uskutočňované s kreditnou kartou ponúkať ani vyžadovať výmenný poplatok *za jednotlivú transakciu* ani inú dohodnutú náhradu s rovnocenným zámerom alebo účinkom vo výške viac ako 0,3 % hodnoty transakcie.

Článok 4

Výmenné poplatky za všetky transakcie so spotrebiteľskou debetnou alebo kreditnou kartou

1. S účinnosťou od uplynutia dvoch rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia poskytovateľa platobných služieb nesmú ponúkať ani vyžadovať výmenný poplatok *za jednotlivú transakciu* ani inú dohodnutú náhradu s rovnocenným zámerom alebo účinkom vo výške viac ako 0,2 % hodnoty transakcie v prípade transakcií viazaných na debetnú kartu.
2. S účinnosťou od uplynutia dvoch rokov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia poskytovateľa platobných služieb nesmú ponúkať ani vyžadovať výmenný poplatok *za jednotlivú transakciu* ani inú dohodnutú náhradu s rovnocenným zámerom alebo účinkom vo výške viac ako 0,3 % hodnoty transakcie v prípade transakcií viazaných na kreditnú kartu.

Článok 5

Zákaz obchádzania predpisov

3. Na účely uplatňovania stropov uvedených v článku 3 a článku 4 sa akákoľvek čistá kompenzácia, ktorú prijme vydávajúca banka z režimu platobných kariet vo vzťahu k platobným transakciám alebo súvisiacim činnostiam, považuje za súčasť výmenného poplatku.

Kapitola III

OBCHODNÉ PRAVIDLÁ

Článok 6

Udeľovanie povolení

1. Akékoľvek územné obmedzenia v rámci Únie alebo pravidiel s rovnocenným účinkom obsiahnuté v dohodách o udeľovaní povolení na vydávanie platobných kariet alebo na prijímanie transakcií s platobnou kartou sú zakázané.
2. Akékoľvek územné obmedzenia v rámci Únie alebo pravidiel s rovnocenným účinkom uplatňované v rámci režimov platobných kariet so štyrmi účastníkmi sú zakázané.
3. Akákoľvek požiadavka alebo povinnosť získať osobitné povolenie alebo oprávnenie špecifické pre danú krajinu na vykonávanie činnosti na cezhraničnom základe alebo pravidlo s rovnocenným účinkom obsiahnuté v dohodách o udeľovaní povolení na vydávanie platobných kariet alebo na prijímanie transakcií s platobnou kartou sú zakázané.
4. Akákoľvek požiadavka alebo povinnosť získať osobitné povolenie alebo oprávnenie špecifické pre danú krajinu na vykonávanie činnosti na cezhraničnom základe alebo

pravidlá s rovnocenným účinkom uplatňované v rámci režimov platobných kariet so štyrmi účastníkmi sú zakázané.

Článok 7

Oddelenie režimu platobných kariet od spracovateľských subjektov

1. Režimy platobných kariet a spracovateľské subjekty musia byť z hľadiska právnej formy, organizácie a rozhodovania nezávislé. Nesmú robiť žiadne rozdiely medzi dcérskymi spoločnosťami alebo akcionármi na jednej strane a používateľmi týchto režimov a inými zmluvnými partnermi na druhej strane, a najmä nesmú žiadnym spôsobom podmieňovať poskytovanie akejkoľvek služby, ktorú ponúkajú, tým, aby ich zmluvná strana akceptovala akúkoľvek inú službu, ktorú ponúkajú.
2. Režimy platobných kariet musia umožniť, aby správy o autorizácii a zúčtovaní jednotlivých transakcií kartou boli oddelené a spracované rôznymi spracovateľskými subjektmi.
3. Akákoľvek územná diskriminácia v pravidlách spracovania uplatňovaných režimami platobných kariet je zakázaná.
4. Spracovateľské subjekty v rámci Únie zabezpečia, aby bol ich systém technicky interoperabilný s inými systémami spracovateľských subjektov v rámci Únie prostredníctvom uplatňovania noriem vypracovaných medzinárodnými alebo európskymi normalizačnými orgánmi. Okrem toho spracovateľské subjekty nesmú prijať ani uplatňovať obchodné pravidlá, ktorými sa obmedzuje interoperabilita s inými spracovateľskými subjektmi v rámci Únie.

Článok 8

Spoločné označovanie (co-badging) a výber aplikácie

1. Akékoľvek pravidlá uplatňované v rámci režimov a pravidlá obsiahnuté v dohodách o udeľovaní povolení, ktoré bránia tomu, aby vydavateľ umiestnil dve alebo viac rozdielnych značiek platobných nástrojov na kartu alebo telekomunikačné, digitálne alebo IT zariadenie, sú zakázané.
2. Akékoľvek rozdiely v zaobchádzaní s vydavateľmi alebo prijímateľmi v pravidlách uplatňovaných v rámci režimov a v pravidlách obsiahnutých v dohodách o udeľovaní povolení, pokiaľ ide o spoločné označovanie na karte alebo telekomunikačnom, digitálnom alebo IT zariadení, musia byť objektívne zdôvodnené a nediskriminačné.
3. Režimy platobných kariet nesmú poskytovateľom platobných služieb vydávajúcim kartu ani poskytovateľom platobných služieb prijímajúcim kartu ukladať povinnosť, aby za transakcie, ktoré sa vykonajú s akýmkoľvek zariadením, na ktorom sa nachádza ich značka, no neuskutočnia sa prostredníctvom daného režimu, podávali správy a aby za ne platili poplatky, a nesmú im ukladať ani iné povinnosti s rovnakým cieľom alebo účinkom.
4. Akékoľvek zásady, ktorými sa riadi smerovanie transakcií cez osobitný kanál alebo proces, a ďalšie technické a bezpečnostné normy a požiadavky, pokiaľ ide o nakladanie s kartou a telekomunikačným, digitálnym alebo IT zariadením, na ktorom je umiestnená viac ako jedna značka platobnej karty, musia byť nediskriminačné a uplatňovať sa nediskriminačným spôsobom.

5. V prípade, že platobné zariadenie ponúka na výber medzi rôznymi značkami platobných nástrojov, značku uplatnenú na predmetnú platobnú transakciu určí platiteľ na mieste predaja.
6. Režimy platobných kariet, vydavateľa, prijímateľa a poskytovateľa infraštruktúry na obsluhu platobných kariet nesmú vkladať automatické mechanizmy, softvér alebo zariadenia do platobného nástroja alebo vybavenia použitého na mieste predaja, ktorým sa obmedzuje výber aplikácie platiteľom v prípade používania platobného nástroja označeného viacerými značkami.

Článok 9

Zákaz spájania poplatkov

1. Prijímateľa ponúkajú a účtujú príjmom platby obchodnícke poplatky, ktoré sú samostatne stanovené pre jednotlivé kategórie a jednotlivé značky platobných kariet, pokiaľ obchodníci písomne nepožiadajú prijímajúcich poskytovateľov platobných služieb, aby účtovali spojené obchodnícke poplatky.
2. Dohody medzi prijímajúcimi poskytovateľmi platobných služieb a príjemcami platby zahŕňajú samostatne špecifikované údaje o výške príslušných obchodníckych poplatkov, výmenných poplatkov a poplatkov režimu za každú kategóriu a značku platobných kariet.

Článok 10

Pravidlo rešpektovania všetkých kariet

1. Platobné režimy a poskytovatelia platobných služieb nesmú uplatňovať pravidlo, ktorým sa príjemcovia platby akceptujúci karty a iné platobné nástroje vydané jedným vydávajúcim poskytovateľom platobných služieb v rámci režimu platobných nástrojov zaväzujú, aby prijímali aj iné platobné nástroje tej istej značky a/alebo kategórie vydané inými vydávajúcimi poskytovateľmi platobných služieb v rámci rovnakého režimu, okrem prípadu, keď podliehajú rovnakému regulovanému výmennému poplatku.
2. Obmedzením pravidiel rešpektovania všetkých kariet podľa odseku 1 nie je dotknutá možnosť, aby platobné režimy a poskytovatelia platobných služieb stanovili, že určité karty nesmú byť odmietnuté na základe identity vydávajúceho poskytovateľa platobných služieb alebo držiteľa karty.
3. Obchodníci, ktorí sa rozhodnú neprijímať všetky karty alebo iné platobné nástroje režimu platobných kariet, o tom spotrebiteľov informujú jasným a jednoznačným spôsobom súčasne s tým, ako informujú spotrebiteľa o prijímaní iných kariet a platobných nástrojov režimu. Uvedené informácie sú zreteľne zobrazené pri vstupe do obchodu, pri pokladni alebo na webovej lokalite alebo na inom príslušnom elektronickom alebo mobilnom médiu a musia byť platiteľovi poskytnuté v dostatočnom predstihu pred uzavretím kúpnej zmluvy s príjmom platby.
4. Vydávajúci poskytovatelia platobných služieb zabezpečia, aby ich platobné nástroje boli viditeľne a elektronicky identifikovateľné, čím sa umožní príjmom platby jednoznačne identifikovať, ktoré značky a kategórie predplatených, debetných, kreditných alebo komerčných kariet, alebo platieb viazaných na takéto karty si platiteľ vybral.

Článok 11
Pravidlá usmerňovania spotrebiteľov

1. Akékoľvek pravidlá obsiahnuté v dohodách o udeľovaní povolenia, pravidlá uplatňované v rámci režimov platobných kariet a v dohodách uzavretých medzi poskytovateľmi platobných služieb prijímajúcimi kartu a príjemcami platby, ktoré bránia príjemcom platby v tom, aby usmerňovali spotrebiteľov k využívaniu akéhokoľvek platobného nástroja uprednostňovaného príjemcom platby, je zakázané. Tento zákaz sa vzťahuje aj na akékoľvek pravidlo, ktorým sa zakazuje príjemcom platby zaobchádzať s platobnými zariadeniami daného režimu výhodnejšie alebo menej výhodne v porovnaní s inými.
2. Akékoľvek pravidlá obsiahnuté v dohodách o udeľovaní povolenia, pravidlá uplatňované v rámci režimov platobných kariet a v dohodách uzavretých medzi poskytovateľmi platobných služieb prijímajúcimi kartu a príjemcami platby, ktoré bránia príjemcom platby v tom, aby informovali spotrebiteľov o výmenných poplatkoch a obchodníckych poplatkoch, je zakázané.
3. Odsekmi 1 a 2 nie sú dotknuté pravidlá o poplatkoch, zníženiach alebo inom usmerňovaní stanovenom v článku 55 návrhu COM (2013)547 a v článku 19 smernice 2011/83/EÚ²².

Článok 12
Informácie pre príjemcu platby o jednotlivých platobných transakciách

1. Po vykonaní jednotlivej platobnej transakcie poskytovateľ platobných služieb príjemcu platby poskytne príjemcovi platby tieto informácie:
 - (a) odkaz umožňujúci príjemcovi platby identifikovať platobnú transakciu;
 - (b) sumu platobnej transakcie uvedenú v mene, v ktorej sa pripísala na platobný účet príjemcu platby;
 - (c) sumu akýchkoľvek poplatkov za platobnú transakciu, pričom suma výmenného poplatku je uvedená samostatne.S predchádzajúcim výslovným súhlasom príjemcu platby môžu byť informácie uvedené v prvom pododseku zlúčené podľa značky, aplikácie, kategórií platobného nástroja a sadzieb výmenných poplatkov vzťahujúcich sa na transakciu.
2. Zmluvy medzi prijímateľmi a príjemcami platby môžu obsahovať ustanovenie o tom, že informácie uvedené v prvom pododseku odseku 1 sa poskytujú alebo sprístupňujú pravidelne, a to najmenej raz mesačne, dohodnutým spôsobom, ktorý umožňuje príjemcom platby ukladať a reprodukovať informácie v nezmenenej podobe.

²² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/ES z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov...

Kapitola IV

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 13

Príslušné orgány

1. Členské štáty určia príslušné orgány, ktoré budú splnomocnené zabezpečovať presadzovanie tohto nariadenia a ktorým budú udelené právomoci na vyšetrovanie a presadzovanie práva.
2. Členské štáty môžu za príslušné orgány určiť existujúce orgány.
3. Členské štáty môžu za príslušné orgány určiť viaceré orgány.
4. Členské štáty informujú Komisiu o uvedených príslušných orgánoch do dvoch mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. O akejkolvek následnej zmene týkajúcej sa uvedených orgánov bezodkladne informujú Komisiu.
5. Určené príslušné orgány uvedené v odseku 1 musia mať primerané zdroje na výkon svojich povinností.
6. Členské štáty vyžadujú, aby príslušné orgány účinne monitorovali dodržiavanie súladu s týmto nariadením, a prijímú všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie dodržiavania tohto súladu.
7. Členské štáty zabezpečia, aby určenia uvedené v odseku 1 podliehali právu na odvolanie.

Článok 14

Sankcie

1. Členské štáty stanovia pravidlá týkajúce sa sankcií za porušenie tohto nariadenia a prijímú všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili ich uplatňovanie. Tieto sankcie musia byť účinné, primerané a odradzujúce.
2. Členské štáty oznámia uvedené ustanovenia Komisii najneskôr do dvoch mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia a bezodkladne jej oznámia akúkoľvek následnú zmenu, ktorá sa ich týka.

Článok 15

Postupy urovnávania sporov, mimosúdne postupy sťažností a nápravy

1. Členské štáty stanovia primerané a účinné mimosúdne postupy sťažností a nápravy v súvislosti s urovnávaním sporov, ktoré vznikli na základe tohto nariadenia medzi príjemcami platby a ich poskytovateľmi platobných služieb. Na tieto účely členské štáty určia existujúce orgány, ak je to vhodné, alebo zriadia nové orgány.
2. Členské štáty informujú o uvedených orgánoch Komisiu do dvoch rokov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia. O akejkolvek následnej zmene týkajúcej sa uvedených orgánov bezodkladne informujú Komisiu.

Článok 16
Doložka o preskúmaní

Štyri roky po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto nariadenia. V správe Komisie sa predovšetkým preskúma primeranosť úrovni výmenných poplatkov a mechanizmov usmerňovania, ako napríklad poplatkov, pričom sa zohľadní využívanie a náklady rôznych platobných prostriedkov, ako aj miera vstupu nových účastníkov a nových technológií na trh.

Článok 17
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Európsky parlament
predseda

Za Radu
predseda